

**LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN
ALUEHALLINTOVIRASTON STRATEGINEN
TULOSSOPIMUS 2012 – 2015**

Päivitys vuodelle 2015

SISÄLLYS

1	Toimintaympäristön muutoksen vaikutukset Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimintaan	3
2	Strategiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden toteuttamiseksi	11
2.1	Hyvinvoiva yhteiskunta – Peruspalvelujen saatavuus ja laatu	12
2.2	Tasa-arvoinen yhteiskunta – Perusoikeudet ja oikeusturva	19
2.3	Turvallinen yhteiskunta – Asuin-, työ- ja elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus 23	
2.4	Toiminnan kehittäminen	29
2.5	Yhteistyö	34
2.6	Erikoistumistehtävät	37
3	Toiminnallinen tuloksellisuus	39
3.1	Tuotokset ja laadunhallinta	39
3.2	Toiminnallinen tehokkuus	42
3.3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	43
4	Resurssit	44
4.1	Viraston henkilöstökehys.....	44
4.2	Viraston määrärahakehys.....	45
5	Sopimuksen voimassaolo ja seuranta	46
	Liite 1 Palvelutavoitteiden arviointiasteikko.....	47
	Liite 2 Vaikuttavuustavoitteita	48
	Liite 3 Määrärahan laskennallinen jakautuminen hallinnonaloittain	51

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN VAIKUTUKSET LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON TOIMINTAAN

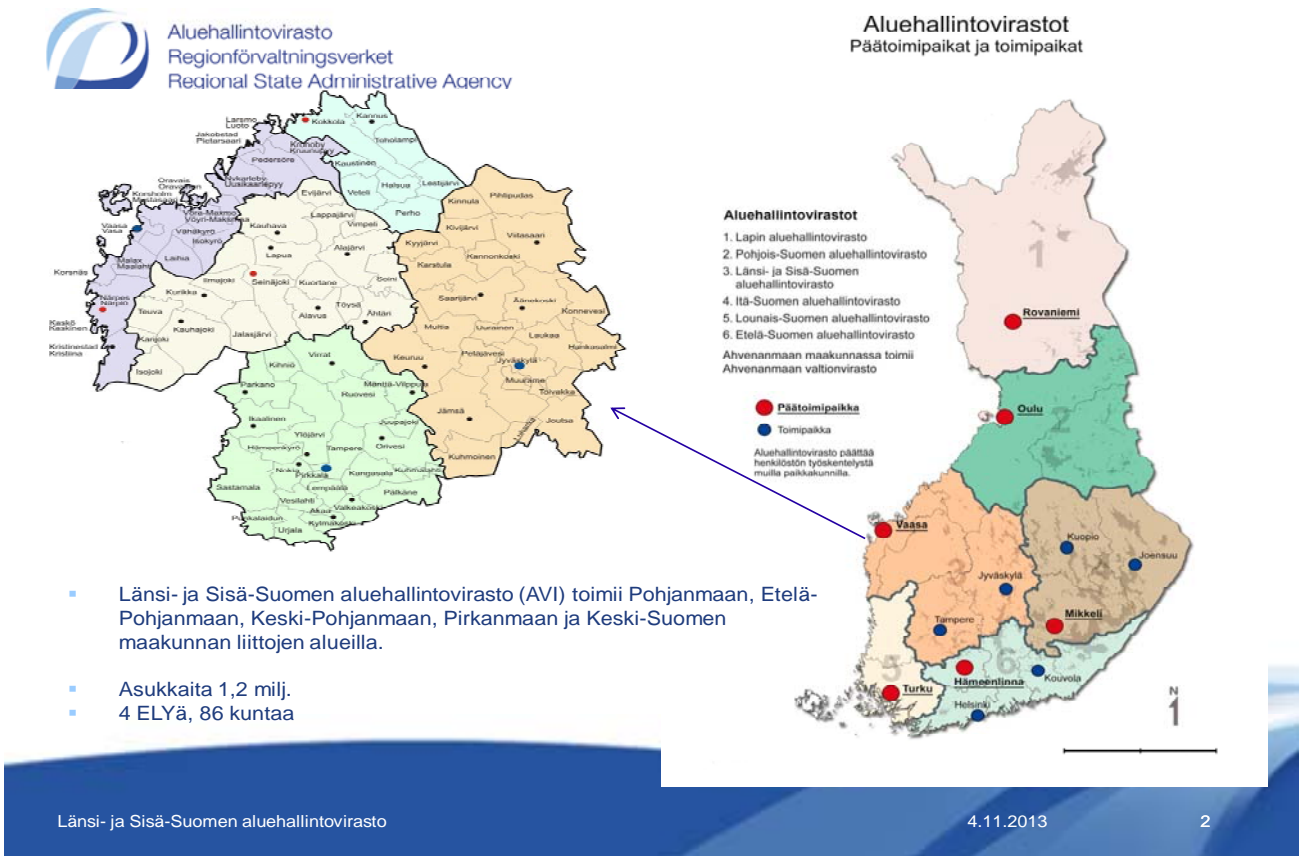
Suomen kuten muidenkin maiden on lähivuosina kyettävä samanaikaisesti huolehtimaan taloudellisesta kilpailukyvyistä, taloudellisesta ja sosiaalisesta kestävyydestä, ympäristövastuista sekä inhimillisestä ja sosiaalisesta pääomasta jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Aluehallintovirastojen toiminnassa on otettava huomioon näiden nopeiden muutosten ja uusien näkökulmien asettamat uudet vaatimukset.

Aluehallintovirastojen strategia-asiakirjassa 2012 – 2015 on kuvattu virastojen toimintaympäristöä valtakunnan tasolla. Seuraavassa esitetty virastokohtainen toimintaympäristökuvaus on viraston oma näkemys toimintaympäristöstä.

Hyvinvointiyhteiskunnan säilyttäminen vaatii rohkeita päätöksiä, ripeitä toimenpiteitä sekä tarvittavan rakennemuutoksen napakkaa läpivientiä. Aluehallintovirastoilla on laajan tehtäväkenttänsä ja asiantuntijuutensa myötä merkittävä rooli muutoksen edistämisessä. Muutos haastaa eritoten johtajuuden ja sen kyvykkyyden sitouttaa työyhteisö mukaan toimintakulttuurin muutokseen. Aluehallintoviraston arvojohtajuutta tukee tietojohdaminen; toimintaympäristön muutosten seuraaminen ja vaikutusten arviointi niin lyhyellä kuin pidemmällä tähtäyksellä on keskeistä viraston uuden vaikuttavamman ja entistä kansalaislähtöisemmän toimintakulttuurin kehittämisessä.

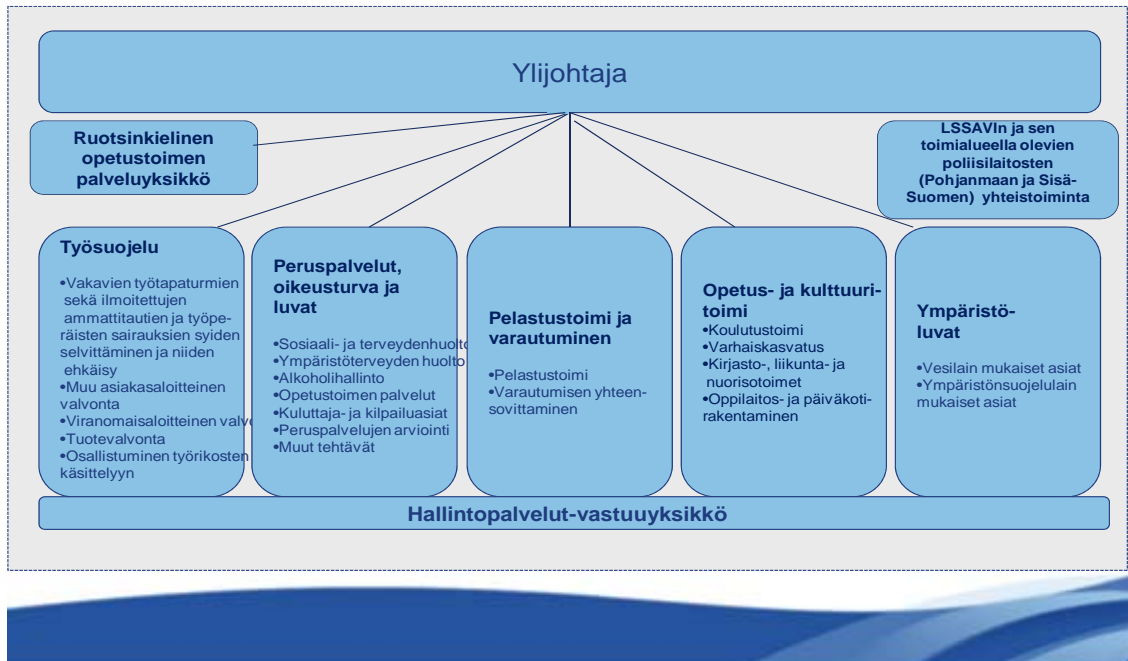
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialue muodostuu Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjanmaan maakunnista. Alueen pinta-ala on 55 600 km². Kuntia on tällä hetkellä 86. Toimialue on kaksikielinen. Pohjanmaan maakunnassa ruotsia puhuu äidinkielenään 50,2 % väestöstä. Toimialueella enemmistöltään ruotsinkielisiä kuntia on 10. Muiden kieliryhmien osuus on kasvava.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikka on Vaasassa ja muut toimipaikat Jyväskylässä ja Tampereella. Lisäksi työskentelypaikat ovat Kokkolassa ja Seinäjoella. Ruotsinkielisen opeustoinen palveluyksikön toiminta on valtakunnallista ja Vaasan lisäksi sillä on työskentelypaikat Helsingissä ja Turussa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella toimii neljä ELY-keskusta ja viisi maakunnan liittoa.

Kuva 1: Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialue

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa on viisi vastuualuetta (uutena opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue), ruotsinkielisen opetustoimen palveluyksikkö sekä hallintopalvelut-vastuuyksikkö. Tämän lisäksi virasto toimii kiinteässä yhteistoiminnassa toimialueen kahden pääpoliisilaitoksen, Pohjanmaan ja Sisä-Suomen poliisilaitoksen kanssa. Ruotsinkielisen opetustoimen palvelutoiminnan yksikön osalta toimintaa on kaikissa Suomen ruotsinkielisissä tai kaksikielisissä kunnissa.

Kuva 2. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston organisaatiorakenne 6.2.2014

Hyvinvoiva yhteiskunta

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella asukkaita oli vuonna 2014 1 222 484. Kaikissa maakunnissa väestö kasvoi hieman, eniten kasvua oli Pirkanmaalla ja Pohjanmaalla. Toimialueen maakunnat Pohjanmaata ja Pirkanmaata lukuun menettivät asukkaita maan sisäisessä muuttoliikkeessä, erityisesti nuorten osalta. Pohjanmaan väestönkasvun taustalla on erityisesti maahanmuutto, Pirkanmaan kasvu taas perustuu muuttovoittoon. Toimialueella väestön kasvu keskittyy maakuntakeskuksiin ja niiden vaikutusalueille. Ikärakenne säilyy nuorempana keskusalueilla. Palvelurakenteen kehittämiseksi haasteellista on väestön keskittyminen maakuntakeskuksiin, keskusten väestörakenteen nuortuminen ja reuna-alueiden väestön ikääntyminen. Erityisesti maakuntien keskuskaupunkien ja niiden pendelöintialueiden ulkopuolelle jäävien kuntien osalta palvelurakenne on heikkenemässä.

Vanhusten määrä kasvaa alueella ja yli 75-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu 20 vuodessa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston suurin ikäryhmä ovat yli 75- vuotiaat naiset ja pienin ryhmä on 70-74-vuotiaat miehet. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee ja haastaa kuntien taloudellisen sietokyvyn. Väestöllinen huoltosuhde toimialueen maakunnista vuonna 2013 oli korkein Etelä-Pohjanmaalla (63,5) ja matalin Pirkanmaalla (55,6). Työikäisten määrä väheneminen ja ikärakennekehitys johtavat vanhushuoltosuhteen merkittävään kasvuun. Koko Suomessa vanhushuoltosuhde oli 0,30 vuonna 2013 (30 eläkeikäistä 100 työikäistä kohden). Etelä-Pohjanmaalla vanhushuoltosuhde 0,35 oli toimialueen korkein ja Pirkanmaalla alhaisin 0,30.

Leimaa-antavaa toimialueelle on rannikkoseutujen vahva kaksikielisyys ja valtakunnallisesti suuri maahanmuuttajien osuus, erityisesti Pohjanmaan maakunnassa. Ulkomaankansalaisten osuus oli koko maassa 3,8% vuonna 2013. Pohjanmaalla on suhteellisesti koko maan tasoa enemmän ulkomaankansalaisia eli 4,6 % väestöstä, Etelä-Pohjanmaalla on puolestaan valtakunnallisesti suhteellisesti vähän maahanmuuttajia 1,5%. Pirkanmaan vastaava luku on 2,7%, Keski-Pohjanmaan 1,9 % ja Keski-

Suomen 1,8 %. Maahanmuuton ennustetaan edelleen lisääntyvän ja painottuvan toimialueella erityisesti kaupunkikeskuksiin.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella hyvinvointia, kasvua ja työllisyyttä generoivia kansainvälisiä osaamiskeskittymiä on useita. Toimialueen maakunnissa on myös kehittynyt palvelutuotanto, rittäjäys ja suuri alkutuotannon osuus. Elinkeinoelämältään vahvalla ja monipuolisella toimialueella myös lupahallintoon vireille tulevien asioiden määrän ennustetaan olevan nousujohteinen.

Taloudellisen huoltosuhteen (ei työssä käyvien suhde 100 työssäkäyvää kohden) kehitys vaihtelee alueellisesti. Koko maassa paras tilanne on Ahvenanmaan, Uudenmaan ja Pohjanmaan maakunnissa, joissa keskimääräistä parempi työllisyysaste ja edullinen ikärakenne vaikuttavat suhdelukuun positiivisesti. oimialueen taloudellinen huoltosuhde on paras Pohjanmaalla ja heikoin Keski-Suomessa.¹

Aluehallintoviraston alueella työttömyystilanne vaihtelee maakunnittain paljon. Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan työllisyystilanne oli vuonna 2013 maan parhaimmista, Pohjanmaalla ka oli 5,6 % ja Keski-Pohjanmaalla 4,7%. Etelä-Pohjanmaalla työttömyys on pysynyt samana 7,6 %. Pirkanmaalla työttömyys on lievässä kasvussa (9,4%). Keski-Suomessa työttömyys on kasvanut eniten (2012, 7,6) ollen nyt 10 %:ia.). Koko maan työttömyysaste vuonna 2013 oli 7,4 % ja LSSAVIn alueen työttömyysaste 6,4 %. Erityisesti nuorisotyöttömyyden taso on huolestuttava koko toimialueella. Myös työllisyysasteella (15-64-vuotiaiden työllisten osuus samanikäisestä väestöstä) mitattuna LSSAVIn maakuntien tilanne on samansuuntainen Pohjanmaan työllisyystilanteen näyttäytyessä yhtenä maan parhaimmista. Vuonna 2013 vain Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla oli korkeampi työllisyysaste kuin Pohjanmaalla

Toimialueella väestö on varsin korkeasti koulutettua, joskin joissakin maakunnissa koulutustaso on edelleen alle valtakunnan keskitason. Tietyissä ammattiryhmissä osaajista, esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollossa, on toimialueella pulaa.

Hyvinvointipalveluiden osalta käynnissä olevat rakenteelliset uudistukset (SOTE, kuntarakennemuutos) ja voimaan astunut vanhuspalvelulaki vaikuttavat SOTE-palveluiden järjestämiseen, niiden tuottamiseen ja valvontaan. Rakennemuutokset tulevat vaikuttamaan myös palvelutarjonnan rakenteen kehittämiseen ja yksityisten palveluiden määrään julkisten rinnalla. Uudistukset vaikuttavat aluehallintovirastojen työhön, joiden tehtävänä on arvioida peruspalvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta ja valvoa sosiaali- ja terveyspalvelujen toteutumista lain mukaisesti. Uudistusten myötä niin lupahallinnon kuin valvonnan osalta vireille tulevien asioiden määrän ennustetaan kasvavan. Toimialueen viidessä sairaanhoitopiirissä erikoissairaanhoitoon pääsyssä on selkeitä puutteita, samoin terveyskeskuksien hoitoon pääsyssä. Henkilöstöressurssien riittämättömyyttä koskevien kante- luiden määrän ennustetaan lisääntyvän.

Tasa-arvoinen yhteiskunta

Tasa-arvoisen, hyvinvoivan ja turvallisen yhteiskunnan ylläpitäminen ja kehittäminen kansalainsäädäntökäytännöstä on haasteellista taloudellisten niukkenevien resurssien ja voimakkaan yhteiskunnan rakennemuutoksen aikana. SOTE- ja kunta- ja palvelurakennemuutos tulee merkittävästi vaikuttamaan toimialueen palvelujen rakenteeseen. Uudistusten keskiössä on koko hyvinvointipalvelujen kokonaisuus ml. sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä sivistystä koskevat palveluratkaisut. Tärkeää on hyvinvointipalvelujen tasavertaisen saatavuuden turvaaminen myös jatkossa. Huomioitavaa on uudistusten mahdolliset vaikutukset muiden toimintojen järjestämiseen alueella.

¹ Taloudellinen huoltosuhde vertaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrää työllisten määrään. Vaikuttavia tekijöitä ovat väestörakenne taloudelliset suhdanteet ja työllisyys- tilanne Huoltosuhteeltaan parhaimmissa kunnissa suhde on lähellä sataa eli työssäkäyviä on yhtä paljon kuin työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia.

Kantelujen ja lupien käsittelyt ovat osin ruuhkautuneet. Valvonnan ja lupahallinnon painopiste on informaatio-ohjauksessa ja ennakoivassa toiminnassa. Asiakaslähtöisen, ennakoivan, informaatio-ohjaavan ja yhteistoiminnallisen toimintakulttuurin myötä asiakaspalvelun sujuvuus ja sen myötä kansalaisten oikeusturva paranevat.

Terveen ja toimivan kilpailun varmistamisessa on tärkeää kansalaisten informointi, viranhaltijoiden laaja perehdyttäminen ja edelleen omavalvonnan tehostaminen. Palvelurakenteiden uudistamisen myötä syntyvien uusien palvelutuottamismallien tulee täyttää lainsäädännön vaatimukset, mikä lisää aluehallintoviraston työtä. Tärkeää on varmistaa sekä markkinoiden tehokas toiminta että korkeatasoisen kuluttajan suojan toteutuminen.

Julkisen hallinnon tehtävänä on luoda riittävät edellytykset kansalaisten peruspalvelujen tuottamiselle. Sähköisen asioinnin ja puhelinpalvelun lisääntyessä tarve henkilökohtaiseen asiointiin vähenee. Kaikkien väestöryhmien osalta on kuitenkin edelleen tarvetta myös fyysiseen asiakaspalveluun. Sähköisen asioinnin edellyttämä infrastruktuuri ei myöskään ole tasapuolisesti kaikkien asukkaiden saatavilla, mikä osaltaan hidastaa sähköiseen asiointiin siirtymistä toimialueella.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston asiakas saa tasapuolista palvelua iästä, sukupuolesta, etnistä taustasta, kielestä tai muusta henkilökohtaisesta syystä riippumatta.

Tietosuojalainsäädäntö muodostaa tärkeän perustan kansalaislähtöiselle viranomaistyölle. Tietojen luottamuksellinen vaihto monialaisessa viranomaisyhteistyössä on tärkeää silloin, kun se on kansalaisen edun mukaista. Tämä korostuu kokonaisturvallisuuden yhteistoiminnassa, hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjauksen kehittämisessä sekä yhdenvertaisen ja tasapuolisen palvelun turvaamisessa.

Suomen viranomaistoimintaa ja päätöksiä koskee julkisuusperiaate. Julkisuusperiaate on perustana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston avoimelle viestintäpolitiikalle.

Turvallinen yhteiskunta

Aluehallintoviraston turvallisuustyö tapahtuu poikkihallinnollisena kokonaisturvallisuuden yhteistointana. Turvallisuusilmastossa tapahtunut muutos on huomioitu kokonaisturvallisuuden yhteistointinnassa niin varautumisen ja valmiussuunnittelun kuin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelun osalta. Viranomaisyhteistointi on tiivistynyt entisestään. Osa-alueista edelleen tärkein on syrjäytymisen ehkäisy sekä siihen usein läheisesti liittyvien ilmiöiden alkoholi- ja päihdehaittojen ja väkivallan ennaltaehkäisy sekä ongelmien ylisukupolvisuuden siirtymisen katkaisu, väestön ikärakenteen muutokseen liittyen pitkät etäisyydet ja palvelurakenteiden murros, yleisen asenneilmaston koveneminen, monikulttuuristuvan yhteiskunnan lieveilmiöt sekä polarisaatio. Uusi haaste on kyberuhkiin varautuminen. Haasteita toimialueella ovat eriytyvä kehitys niin kaupunkiseutujen sisällä kuin alueellisesti, pandemiat, sään ääri-ilmiöt ja väestön liikkuvuuden lisääntyminen. Väestön ikääntymisen ja vanhusten kotona asumisen myötä onnettomuuksien määrän ennustetaan kasvavan. Omatoinen asuminen harvaan asutuilla alueilla on turvallisuusnäkökulmasta haasteellista. Kansalaisten turvallisuudentunne kaikissa ikäryhmissä on heikentynyt toimialueen syrjäseuduilla.

Terveellisten ja turvallisten työolojen saavuttamisessa ja työurien pidentämisessä on työsuojeluvallonnalla merkittävä rooli. Viraston toimialueella on liki neljännes Suomen valvontakohteista. Alle kymmenen työntekijän työpaikkojen osuus 85 % on hieman yli valtakunnallisen tason. Vastuualueelle tapahtuneiden työpaikatapaturmien määrä on vähentynyt vuositasolla. Huolestuttavaa on kosteus- ja homevaurioiden suuri määrä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueelle on alkutuotannolla edelleen vahva jalansija. Tilakoot ovat jo kasvaneet ja edelleen kasvamassa suuriksi tuotantotiloiksi. Vaatimukset elintarvikeketjun turvallisuuteen ja toimintaan liittyen ovat suuret. Rakennemuutoksella on ollut vaikutuksia tilalisten ja eläinten hyvinvointiin sekä elintarvikeketjun turvallisuuteen. Valvonnan ohella keskeistä on elintarvikeketjun toimijoiden oma riskienhallinta ja omavalvonnan kehittäminen, koko ketjun kattava jäljitettävyys ja kuluttajan kannalta riittävät elintarvikkeiden pakkausmerkinnät. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston tilavalvonta- ja lupafoorumi yhteen sovittaa valvonnan ja elinkeinon näkemyksiä ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet käynnistyivät koko maassa vuoden 2013 alussa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden määrä väheni ja ohjattavien kunnallisten valvontayksiköiden koot kasvoivat ja osaamistaso nousi.

Vesilain uudistuksen myötä lupamäärien ennakoidaan lisääntyvän merkittävästi. Luontoon ja luonnonvarojen hyväksikäyttöön tukeutuvien elinkeinon määrä lisääntyy, erityisesti turvetuotantohankkeiden määrä alueella on suuri. Alkutuotantovaltaisella alueella on paljon eläinsuojien ympäristölupia vireillä jatkuvasti. Myös jätehuollon osalta hankkeita on paljon. Ajankohtaista on ympäristölain uudistus. Suunnitellut luvittavien asioiden raja-arvojen muutokset vaikuttavat toteutuessaan jossain määrin luvituksen siirtoon aveilta kunnille.

Toiminnan kehittäminen

Valtion tuloksellisuus- ja vaikuttavuusohjelma suhteutettuna aluehallintovirastojen strategia-asiakirjan 2012–2015 tavoitteisiin asettavat haasteita viraston toiminnan kehittämiseksi. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston henkilöstöstä 1/3 saavuttaa (81 henkilöä) eläkeiän 2015 mennessä. Henkilöstön rakenteellisen uudistamisen lähtökohtana ovat aluehallintovirastojen nykyiset, mutta myös kauaskantoisemmat tavoitteet. Ennakoiva, toiminnallista kehittämistä tukeva henkilösuunnittelu ja siihen liittyen tarvittavien osaamisprofiilien kartoitus on aktiivista, jotta aluehallintoviraston asiantuntemus pystytään turvaamaan ja viraston houkuttelevuus työpaikkana säilyttämään. Tämän vuoksi johdon ohjausjärjestelmän kehittäminen on entistään ajankohtaisempaa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa on siirrytty arvojohtamisen aikakauteen. Teemat ovat osallistava, vaikuttava, asiakaslähtöinen toimintakulttuuri, tiedolla johtaminen ja työhyvinvointi. Viestintä tukee vahvasti teemojen toteutumista. Strategian ja arvojen jalkauttamisen myötä kaikilla vastuualueilla luodaan alusta muutokselle ja henkilöstö sitoutumiselle yhteisiin tavoitteisiin sisäisen yrittäjyyden hengessä. Toimintakulttuurin muutoksen avainsanoja ovat asiakaslähtöisyys, vaikuttava, ennakoiva valvonta, informaatio-ohjaus ja yhteistoiminta.

Tietojohdaminen tukee viraston yhteisen tilannekuvan muodostamista, johdon päätöksentekoa, toiminnan ohjausta ja suunnittelua sekä mahdollistaa joustavan toimintaympäristön muutoksiin reagoivan toimintatavan. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjausjärjestelmä muodostaa tietojohdamisen perustan. Tietojohdaminen edellyttää aluehallintovirastolta uudenlaista osaamista.

Asiakkuuksien johtaminen ja kohdennettuna substanssiin perustuvan sidosryhmäyhteistyön kehittäminen niin oman toimialueen sisällä, kansallisesti ja kansainvälisesti on keskeistä. Aluehallintoviraston palveluidean kirkastaminen ja asiakassegmentointiin perustuva palvelujen tarjonta, palveluprosessien ja palvelukanavien määrittely sekä positiivista mielikuvaa tukeva viestintä, vaatii aluehallintovirastojen yhteistä näkemystä ja tiivistä yhteistyötä.

Virastolla on vahvat yksiköt Vaasan päätoimipaikan lisäksi Tampereella ja Jyväskylässä. Määrätietoinen työ kolmen toimintakulttuurin eli entisen lääninhallituksen, työsuojelun ja ympäristöluvat vastuualueiden kulttuurien yhdistäminen toiminnallisesti yhdeksi virastoksi on onnistunut hyvin.

Nykymuotoisen toiminnan kehittämisen kanssa on ylläpidettävä valmiutta vastata uusien rakenteellisten muutosten aiheuttamiin mahdollisiin haasteisiin. Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökulmasta välttämätöntä on päällekkäisten toimintojen purkaminen.

Toiminnan kehittämisessä haetaan aktiivisesti sähköisiä ratkaisumalleja aina sähköisistä suunnittelun ja vuoropuhelun alustoista valvonnan ja tarkastustoiminnan kehittämiseen, monialaisen viranomaisyhteistyön tehostamiseen, kokous- ja neuvottelukäytäntöjen nykyaikaistamiseen, hallintorutiininen yksinkertaistamiseen, asiakkaiden interaktiiviseen kohtaamiseen sekä toimitilahallinnon tuottavuuden kehittämiseen.

CAF-arviointi, viraston asiakaslähtöisen toiminnan kartoitukset sekä VMBaro antavat suuntaviivoja henkilöstön työhyvinvoinnin ja viraston strategisen johtamisen ja asiakaslähtöisen toiminnan kehittämiseen.

Yhteistyö

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto korostaa yhteistyön ja nk. strategisten kumppanuuksien merkitystä keskeisenä toiminnan muotona strategia-asiakirjassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toiminnassa korostuu avoimuus ja ulospäin suuntautuneisuus. Virasto toimii sidosryhmätyössä alueensa erityispiirteet huomioiden ja aktiivisesti rationaalisia, työn uusia muotoja ja uuden teknologian mahdollisuudet hyödyntäviä toiminnallisia ratkaisuja hakien ja niiden käyttöönottoa edistäen. Ennaltaehkäisevä ote tarkoittaa aktiivista informointia esimerkiksi lainsäädännön vaikutuksista lupakäytäntöihin, jolloin kansalaisten etukäteistietämystä pyritään parantamaan. Avoimuudella tarkoitetaan uusien yhteistyöverkoston ja uusien yhteistyömuotojen aktiivista hakemista tavoitteena toiminnan kehittäminen kansalaislähtöisestä näkökulmasta. Nämä toiminnalliset periaatteet ohjaavat viraston yhteistyötä niin sisäisten kuin ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Virasto on toimialueensa mm. ELY-neuvottelukuntien, ELY-keskuksien maaseutuajastojen, etnisten neuvottelukuntien ja ennakointi- ja osaava työvoima -työryhmien jäsen. Yhteistyö ELY-keskuksien kanssa on jo tiivistä ja pitkälti myös vakiintunutta, joskin yhteistyötä on tarve edelleen parantaa.

Maakuntien kanssa yhteistyö on tiivistä mm. maakuntasuunnittelussa, yhteispalvelussa m (ASPA14), terveyden sekä hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämässä, ennakoinnissa sekä turvallisuus- ja valmiussuunnittelussa. Aluehallintovirasto on jäsenenä maakunnan yhteistyöryhmissä maakunnittaisten käytäntöjen mukaisesti. Liikuntatoimen tehtävien siirtyminen aveihin on merkinnyt yhteistyön vahvistumista siltä osin maakunnan liittojen kanssa, joiden edustajat toimivat alueellisissa liikuntaneuvostoissa. Kunnat ovat aluehallintoviraston keskeisin sidosryhmä. Aluehallintovirastojen ydinprosessien toteuttamisen, ennaltaehkäisevän valvonnan, informaatio-ohjauksen ja yhteistoiminnan näkökulmasta tiivistyvä yhteistoiminta on välttämätöntä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tekee yhteistyötä myös hallinnon rajat ylittävissä teemoissa, joissa maakuntien ja ELY-keskuksien lisäksi edustettuina myös muita sidosryhmiä. Aluehallintovirasto on perustanut toimialueelleen yhteistyöfoorumeita, esimerkiksi tilavalvonta- ja lupafoorumin ja Nuorten hyvä elämä -foorumin. Kokonaisturvallisuuden yhteistoimintaryhmä on perustettu helmikuussa 2012. Suunnitteilla on työhyvinvoinnin kokonaisuuteen ja terveyden edistämiseen laajemmin liittyvien verkostojen luominen. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisessä virastolla on aktiivinen rooli keskeisissä valtakunnallisissa kehittämistyöryhmissä. Yhteistä kaikilla aluehallintoviraston koordinoimille verkostoille on toimialuekattavuus sekä ennakoiava ja informaatio-ohjaava ja osallistava työskentelyote.

Vastuualueiden henkilöt ovat kysytyjä asiantuntijoita ja mukana lisäksi oman harkintansa mukaan erilaissa muissa alueellisissa työryhmissä, omaan substanssinsa liittyen. Yhteistyö niin aluetasolla eri sidosryhmien kuin myös valtakunnallisesti ministeriöiden, keskusvirastojen ja erikoistumisyksikköjen kanssa on tiivistä.

Aluehallintoviraston yhteistyö niin Länsi-Suomen sotilasläänin kuin myös elinkeinoelämän kanssa on aktiivista.

Aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston (Valvira) yhteinen toimintaympäristö

Lainsäädännön mukaan Valviran tehtävänä on ohjata aluehallintovirastoja sen toimialaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanossa ja valvonnassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta on erikseen säädetty Valviran tehtäväksi ohjata ja valvoa aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa.

Valvontaohjelmat ovat keskeinen Valviran ja aluehallintovirastojen toiminnan yhdenmukaistamisen ja yhteisten linjausten sopimisen väline. Niitä valmistellaan kaikilla Valviran sisältöalueilla: alkoholihallinto, terveydenhuolto, sosiaalihuolto ja ympäristöterveydenhuolto (ml. tupakka-asiat). Ohjelmien tarkoituksena on luoda koko maahan valvonnalle ja ohjaukselle sekä lupakäytännöille yhtenäiset, valtakunnalliset toimintaperiaatteet ja puuttumiskriteerit. Toiminnan kannalta merkittävät yhteiset linjaukset valmistellaan Valviran ja peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen johdosta koostuvassa koordinaatioryhmässä.

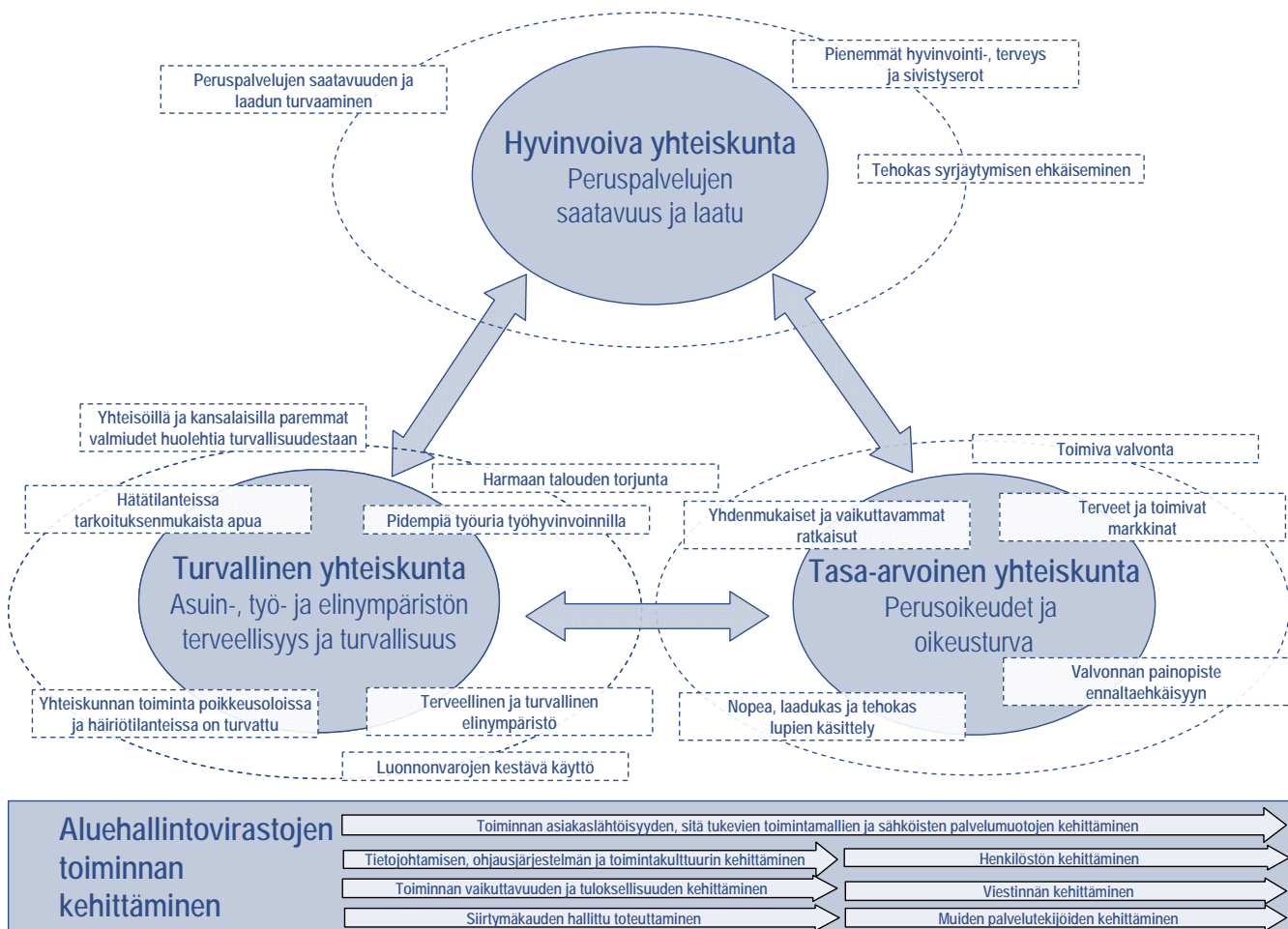
Valvontaohjelmien valmistelu, käyttöön saattaminen ja kehittäminen edellyttävät laajaa ja tiivistä yhteistyötä Valviran ja aluehallintovirastojen kanssa. Ohjelmien valmistelu, toteuttaminen ja päivitys ovat pitkäkestoisia prosesseja, jotka sisältävät tiedonkeruuta, valvontatoimenpiteitä, tilanteen seuranta ja ohjelman päivitystä. Nykymuotoisesta varsin laajojen valvontaohjelmien valmistelusta siirrytään sisällöltään nykyisiä valvonta-ohjelmia huomattavasti suppeampiin ohjelmiin, joiden pääpainona on valvonnan painopisteet. Tällöin valvonta-ohjelmien valmisteluresursseja saadaan käytettyä nykyistä enemmän varsinaiseen valvontaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelmat kootaan vuonna 2015 yhteen valvontaohjelmaan, jossa painopisteenä on riskinarviointiin perustuva valvonnan suunnitelmallinen ja vaikuttava toimeenpano. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteistyö Valviran ja Eviran kanssa vaikuttavan valvonnan kehittämiseksi on tiivistä. Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman toteuttamisessa aluehallintovirastoja ohjaavat Valviran lisäksi Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.

2 STRATEGISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET NIIDEN TOTEUTTAMISEKSI

Aluehallintovirastojen strategiset tavoitteet esitetään aluehallintovirastojen ydinprosessien mukaisesti luokiteltuna kolmeen ryhmään:

- Hyvinvoiva yhteiskunta – hyvinvointiprosessit: Peruspalvelujen saatavuus ja laatu
- Tasa-arvoinen yhteiskunta – oikeusturvaprosessit: Perusoikeus- ja oikeusturva
- Turvallinen yhteiskunta – turvallisuusprosessit: Asuin-, työ- ja elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus.

ALUEHALLINTOVIRASTOJEN STRATEGISET TAVOITTEET

Tavoitteet asetetaan hallituskauden ajaksi vuosille 2012 – 2015. Tavoitteita voidaan tarvittaessa tarkistaa ja painopisteitä muuttaa vuosittaisten tulosneuvottelujen yhteydessä.

2.1 Hyvinvoiva yhteiskunta – Peruspalvelujen saatavuus ja laatu

Meneillään olevat uudistukset tulevat merkittävästi vaikuttamaan kuntien tehtäviin. Keskeisiä muutoksia on tulossa muun muassa kuntalain, rakennepoliittinen ohjelman (erityisesti normien purun vaikutusten huomioon ottaminen valvonnassa) sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämislain myötä. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä koskeva hallituksen esitys on eduskunnan käsittelyssä. Uusien sosiaali- ja terveyspalveluista vastaavien alueiden toiminta alkaa suunnitelman mukaisesti 1.1.2017. Vuonna 2015 toteutetaan lain toimeenpanoa. Aluehallintovirastojen tehtävänä on hallituksen esityksen mukaisesti kutsua koolle sosiaali- ja terveysalueen kuntayhtymän perustamiseksi ensimmäinen edustajainkokous viimeistään toukokuussa 2015.

Peruspalvelujen saatavuuden ja laadun turvaaminen

1. Aluehallintovirasto toteuttaa osaltaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämislain toimeenpanoa siten kuin STM:n kanssa tarkemmin sovitaan.	
- <i>Osana toimeenpanoa aluehallintovirastot kutsuvat koolle sosiaali- ja terveysalueen kuntayhtymän perustamiseksi ensimmäisen edustajainkokouksen viimeistään toukokuussa 2015.</i>	<i>Ajoitus 2015</i>
2. Aluehallintovirasto seuraa ja arvioi peruspalveluiden saatavuuden alueellista ja yhdenvertaista toteutumista.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Peruspalvelujen arvioinnin valtakunnallinen raportti on valmistunut 28.2.2014 mennessä. Seuraava raportti valmistellaan 2016.</i> -	
3. Aluehallintovirasto valvoo pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan sekä raportoi niistä sisäasiainministeriölle.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on valvonut pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa aluehallintovirastojen yhteisen valvontastrategian mukaisesti.</i> - <i>Aluehallintovirasto on valvonut sitä, että alueen pelastustoimen palvelutasopäätökset toteutuvat ja että alueen pelastustoimen palvelutaso vastaa paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia.</i>	<i>2014-2015</i>
4. Aluehallintovirasto valvoo ympäristöterveydenhuollon palvelujen saatavuutta alueellaan ja ohjaa kuntia varmistamaan riittävät palvelut.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on ohjannut kuntien suunnitelmien laatimista ja arvioinut niiden toteutumista eläinlääkintähuollon osalta Eviran kanssa tehdyn toiminnallisen tulos-sopimuksen mukaisesti.</i>	<i>2014-2015</i>
5. Aluehallintovirasto vaikuttaa kirjasto- ja tietopalvelujen tarkoituksenmukaiseen kehitykseen alue- ja väestörakenteen kannalta ja edistää kansallisen kirjastopolitiikan keskeisiä tavoitteita. Tavoitteena on tiedon ja kulttuurin tasavertainen saatavuus, sivistyksellisten perusoikeuksien toteutuminen ja kansalaisten perus- ja lähipalveluna toteutuvat laadukkaat kirjastopalvelut. Tavoitteena on, että laadukkaat kirjastopalvelut edistävät ihmisten hyvää arkea, osallisuutta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kirjasto- ja tietopalvelujen merkitys osana alueellista kehitystä ja osaamista lisääntyy	

<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - on seurannut ja edistänyt sekä arvioinut kirjasto- ja tietopalvelujen saatavuutta ja laatua ja tukenut kuntien alueellista yhteistyötä kirjasto- ja tietopalvelujen järjestämisessä. - on järjestänyt, ohjannut ja koordinoinut kirjastohenkilöstön lyhytkestoista täydennyskoulutusta sekä antanut informaatio-ohjausta. - on tukenut kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaa valtionavustuksilla ja niihin liittyvällä kehittämistyöllä, ohjauksella ja neuvonnalla opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovittujen painotusten mukaisesti. - on edistänyt ajanmukaisten kirjastotilojen rakentamista ja kirjastoautojen uusimista: toiminnassa painotetaan toiminnallisuutta, esteettömyyttä sekä energia- ja kustannustehokkuutta. - on ylläpitänyt ja kehittänyt yleisten kirjastojen valtakunnallista tilastotietokantaa alueellisesti ja tuottanut alueellisen vuosi-arvion. - on seurannut ja arvioinut maakuntakirjastojen ja seudullista kirjastotoimintaa sekä osallistunut toiminnan kehittämiseen yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa <i>Mittarit:</i> - Kehittämishankkeiden valtionavustuspäätökset (kpl) - Koulutuspäivät/ osallistujamäärät (kpl), - Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaehdotukset ja valtionavustuspäätökset (kpl) - Informaatio-ohjaustapahtumat (kpl) (neuvottelutilaisuudet, kuntakäynnit, hanke-tarkastukset, lopputarkastukset, muut ohjaus- ja neuvontatilaisuudet, kansainväliset kokoukset)	2014-2015

6. Aluehallintovirasto edistää liikunnallista elämäntapaa, hyvinvointia, terveyttä, työ- ja toimintakykyä sekä osallisuutta liikuntapoliittisin toimenpitein.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - on järjestänyt kuntatoimijoille ja liikunnan sidosryhmille koulutusta ajankohtaisista liikuntapoliittisista tavoitteista, toimenpiteistä ja resursseista. - on tehnyt liikuntapaikkahakemusten valtionavustuspäätökset ja antanut opetus- ja kulttuuriministeriölle kiireellisyysjärjestyslausekset sekä lausunnon liikuntapaikkojen valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan esitettyjen hankkeiden kiireellisyysjärjestyksestä. - on suorittanut avustuspäätösten valmisteluun liittyvän liikuntapaikkahankkeiden rakennusteknisen arvioinnin, tehnyt lopputarkastukset ja antanut liikuntapaikkarakentamisen yleistä informaatio-ohjausta. - on edistänyt lasten ja nuorten liikuntaa, myöntänyt kehittämisavustukset sekä tehnyt Liikkuva koulu -ohjelmaan liittyvät tehtävät. - on edistänyt työikäisten, ikääntyneiden sekä erityisryhmien terveysliikuntaa yhteistyössä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa - on käsitellyt ja myöntänyt kuntien aikuisten terveysliikunnan kehittämisavustukset yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa - on käsitellyt ja myöntänyt kuntien maahanmuuttajien kotouttamiseen tähtäävät liikunnan kehittämisavustukset yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntayksikön kanssa. - on hoitanut yhteistoiminnassa alueellisen liikuntaneuvoston kanssa alueellista liikuntapoliittikkaa	2014-2015

<i>Mittari:</i> - Liikuntapaikkarakentamisen käsitellyt hakemukset (kpl) - Myönnetty liikuntapaikkarakentamisavustukset (kpl) - Myönnettyistä avustuksista lähiliikuntapaikkoja (kpl) - Valtakunnallisen rahoitussuunnitelman hankkeista käsitellyt hakemukset (kpl) - Rahoitussuunnitelmaan hyväksytyt hankkeet (kpl) - Lasten ja nuorten liikunnan kehittämishankkeiden, Liikkuva koulu-ohjelman, aikuisten terveyttä edistävän liikunnan paikallishankkeiden sekä maahanmuuttajien kotouttamisen hankkeiden osalta käsitellyt hakemukset (kpl) ja avustuspäätökset (kpl) - Informaatio-ohjauksen osalta koulutuspäivien lukumäärä (kpl), osallistujamäärät (hlöä) sekä informaatio-ohjaustapahtumien lukumäärä (kpl) <i>OKM asettaa AVIn käyttöön toimintamäärärahat liikunnan alueellisten tehtävien hoitamiseen sekä erilliset kohdennetut määrärahat edellä mainittuja avustuksia varten.</i>	

7. Aluehallintovirasto toimii alueellaan valtion nuorisotyön ja -politiikan viranomaisena ja kehittäjänä. Alueellinen nuorisotoimi tukee kuntia ja muita paikallisia nuorisotyön sidosryhmiä nuorisotyössä ja -politiikassa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> Aluehallintovirasto - on osallistunut nuorisotakuun toimeenpanoon alueella edistäen myös paikallisella tasolla toteutettavaa nuorisotakuuta - on tukenut nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistänyt nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantanut nuorten kasvu- ja elinoloja. - on toteuttanut lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman 2012-2015 alueellisia tavoitteita ja edistänyt nuorisolain uudistuksen toimeenpanoa koulutuksella, ohjauksella ja seurannalla. - on kehittänyt aluetason nuorisopolitiikkaa ja vastannut sen yhteensovittamisesta nuorisolain mukaisesti - - on käsitellyt ja myöntänyt valtionavusta lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman paikalliseen toimeenpanoon, nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön tukemiseen, lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan sekä järjestänyt näihin osa-alueisiin liittyvää ohjausta, koulutusta ja seurantaan. - on järjestänyt kunnille ja nuorisotoimen sidosryhmille koulutusta ja ohjausta ajankohtaisista nuorisotyön ja -politiikan tavoitteista, toimenpiteistä ja resursseista. (Tässä tehtävässä painotetaan hallitusohjelman tavoitteita nuorisopalvelujen turvaamisesta lähipalveluna huomioon ottaen kielilaki sekä kotoutumisen tukeminen integroidulla ja kohdennetulla nuorisotyöllä.) - on kehittänyt paikallista nuorisotyötä ja -politiikkaa painottaen nuorten tieto- ja neuvontapalveluja, lasten ja nuorten osallistumis-, kuulemis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä sekä lasten ja nuorten uusia toimintatapoja. <i>OKM asettaa AVIn käyttöön toimintamäärärahat nuorisotoimen alueellisten tehtävien hoitamiseen sekä erilliset kohdennetut määrärahat edellä mainittuja avustuksia varten. OKM päättää erikseen toimialansa kansainvälisten tehtävien hoitamisesta AVI:issa.</i> <i>Mittarit:</i> - Alueelliset verkostot, joissa nuorisotoimella tehtäviä (kpl) - Tuettujen nuorten työpajojen määrä (käsitellyt hakemuksia kpl) - Tuettujen harrastusryhmien määrä sekä lasten ja nuorten määrä ryhmissä (käsitel-	2014-2015

<i>tyjä hakemuksia kpl)</i> - <i>Etsivän nuorisotyön tukeminen (käsiteltyjä hakemuksia kpl, tuettujen henkilöiden määrä ja toiminnan alueellinen kattavuus)</i> - <i>Aluekehittämismäärärahojen aluevaikutus (Lanukkeen aluekohdat, käsiteltyjä hakemuksia kpl)</i> - <i>Annettujen lausuntojen määrä (kpl)</i> - <i>Informaatio-ohjauksen osalta koulutuspäivien lukumäärä (kpl) ja osallistujamäärä (kpl) sekä informaatio-ohjaustapahtumien lukumäärä (kpl)</i>	

8. Aluehallintovirasto edistää ja tukee koulutuksen ja päivähoidon tarpeista lähtevää oppilaitos- ja päiväkotiverkon pitkäjännitteistä kehittämistä painottaen tilojen, oppimisympäristöjen ja koulupihojen toiminnallisuutta, terveellisyttä ja turvallisuutta ottaen huomioon esteettömyyden vaatimukset, energiataloudellisuuden ja kustannustehokkuuden.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - <i>on tiedottanut kunnille ja muille yleissivistävän koulutuksen järjestäjille perustamishankkeisiin ja muihin rakennushankkeisiin haettavista avustuksista ja niihin liittyvistä menettelyistä.</i> - o <i>maksatuspäätökset sekä muut perustamishankkeita ja niihin myönnettyjä avustuksia koskevat päätökset</i> - o <i>suorittanut valtionavustusten käytön valvontaa ja riittävässä määrin tarkastuksia</i> - o <i>seurannut määrärahojen ja valtuuksien käyttöä sekä tehnyt ilmoitukset valtuuksien käytöstä.</i> - o <i>valtionapujen takaisinperintä</i> - <i>on tukenut oppilaitosten ja päiväkotien rakentamista ja toimitilojen kehittämistä sekä järjestämällä koulutustilaisuuksia että käyttäen muita informaatio-ohjauksen keinoja siten, että lapsilla ja nuorilla on terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö.</i> - <i>on ohjannut oppilaitosten, päiväkotien, liikuntapaikkojen, kirjastojen ja nuorisotilojen yhteiskäyttöön.</i> - <i>Tehtävät on suoritettu yhteistyössä erityisesti kuntien, muiden koulutuksen järjestäjien ja maakuntien liittojen sekä myös rakennussuunnittelijoiden kanssa.</i> <i>Mittarit:</i> - <i>Valtionavustusten myöntö-, maksatus-, takaisinperintä- ja muut päätökset (kpl)</i> - <i>Informaatio-ohjauksen koulutustilaisuudet (kpl)</i>	2014-2015

9. Aluehallintovirasto seuraa varhaiskasvatuksen palvelujen saatavuutta ja tasoa sekä ohjaa ja valvoo varhaiskasvatuksen toteuttamista alueellaan. Aluehallintovirasto valvoo ja ohjaa kuntia niiden valvoessa yksityisen päivähoiton järjestämistä.

Pienemmät hyvinvointi-, terveys- ja sivistyserot

1. Aluehallintovirasto ohjaa kuntia edistämään asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia lainsäädännön mukaisesti.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - on valvonut, että terveydenhuoltolain toimeenpano toteutuu valtakunnallisten linjausten mukaisesti. - on kiinnittänyt erityistä huomiota väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen vähentämiseen. - on seurannut ja tukenut ennakovalvonnan keinoin terveydenhuoltolain säädösten edellyttämää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumista kunnissa, yhteistoiminta-alueilla ja sairaanhoitopiireissä. - on valvonut, että terveydenhuollon toimintayksiköiden suunnitelmat laadunhallinnasta ja potilasturvallisuudesta on laadittu sekä täytäntöönpanon vastuuhenkilöt ja toimijat on nimetty - on valvonut, että asiakaskeskeisyys toteutuu sosiaali- ja terveystaloudissa. - on valvonut, että alueiden kunnat ovat valmistelleet hyvinvointikertomukset ja laatineet suunnitelmat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutuksesta uudistuvissa kunta- ja sote-rakenteissa..	2014-2015
2a. Uudet palveluiden rakenteet ja toimintatavat	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi (tavoitteiden toteutuminen arvioidaan vain, mikäli tarvittavat lisäresurssit myönnetään valtion talousarviossa ja osoitetaan aluehallintovirastolle ja Valviralle):</i> - Valvira on aloittanut yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman painopistealueen, ensihoidon, valvonnan toimeenpanon ja seurannan. - Vankien terveydenhuollon valvonta ja sitä koskeva organisaatio-valvonta on järjestetty Valviran ja AVI:en toimintana aikaisintaan 2016 alkaen. - Puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta ja sitä koskeva organisaatio-valvonta on järjestetty Valviran ja AVI:en toimintana aikaisintaan alkaen.	2014-2015
2b. Aluehallintovirasto toimii asiantuntijana kuntauudistuksen valmistelussa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirastojen vahva paikallistuntemus niin alueesta yleensä kuin toimialueensa kuntien kehityksestä, niiden sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen toimivuudesta sekä peruspalvelujen saatavuuden kokonaistilasta on kuntauudistuksen vaikutusten arvioinnissa hyödynnetty.	2014-2015
3. Aluehallintovirasto vaikuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen ohjelman Kaste II toimeenpanoon osallistumalla ohjelman alueellisiin johtoryhmiin	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on osallistunut KASTE II -ohjelman alueellisiin johtoryhmiin.	2014-2015
4. Ikäihmisten palvelut ovat tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - on osallistunut sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman painopistealueen, vanhuspalvelulain toimeenpanon valvonta, valvonnan toimeenpanoon ja seurantaan. - on varmistanut uuden lainsäädännön toimeenpanon alueellaan (uudistuva sosiaalihuoltolaki ja laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden so-	2014-2015

siaali- ja terveystalvontuista). Toimeenpanossa on otettu huomioon THL:n ja Valviran tekemän kyselyn tulokset ja kohdennettu valvontaa valvontaohjelman mukaisiin riskikohteisiin. - on ohjannut ja valvonut yksityisiä ja julkisia ikäihmisten palveluja valvontasuunnitelman mukaisesti². - on ohjannut liittämään ikäihmisten hyvinvointia lisääviin kotikäynteihin turvallisuusseikkojen arvioinnin (sisäisen turvallisuuden ohjelma, toimenpide 34).	

5. Aluehallintovirasto edistää varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstön ammatillista osaamista sekä valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista alueen tarpeet huomioon ottaen lyhytkestoisilla koulutus- ja informaatiotilaisuuksilla, joiden suunnittelu ja toteutus perustuu hallitusohjelmaan, Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan sekä opetus- ja kulttuuriministeriön vuotuisen talousarviota tarkentavaan suunnitelmaan.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on raportoinut varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen informaatio-ohjauksesta ja toiminnan toteutumisesta opetus- ja kulttuuriministeriölle ministeriön talousarviota tarkentavan suunnitelman mukaisesti. <i>Mittarit:</i> - Suomen- ja ruotsinkielisten koulutustilaisuuksien, koulutukseen osallistujien ja koulutettavapäivien määrät	2014-2015

6. Aluehallintovirasto toimii valtioapuviranomaisena Osaava-ohjelman toimeenpanossa. Aluehallintovirasto tiedottaa ohjelmasta, edistää ohjelman tavoitteiden mukaisten verkostojen syntymistä ja yhteistyötä, seuraa ja arvioi rahoitettujen verkostohankkeiden edistymistä sekä edistää hyvien käytänteiden leviämistä alueellisesti sekä kansallisessa yhteistyössä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on raportoinut Osaava-ohjelman toimeenpanosta opetus- ja kulttuuriministeriölle sekä sidosryhmille kansallisessa yhteistyössä sovitulla tavalla. <i>Mittarit:</i> - Suomen- ja ruotsinkielisten koulutustilaisuuksien määrät - Suomen- ja ruotsinkieliseen koulutukseen osallistujien ja koulutettavapäivien määrät	2014-2015

7. Aluehallintovirasto tiedottaa koulutuksen kansainvälistymispalveluista ja luo koulutusta koskevia yhteistyömahdollisuuksia.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on tiedottanut kansainvälistymispalveluista Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen (CIMO) kanssa solmittujen sopimusten mukaisesti.	2014-2015

Tehokas syrjäytymisen ehkäiseminen

1. Lasten, nuorten ja perheiden ehkäisevät sosiaali- ja terveystalvontuista vastaavat kohdeväestön tarpeita.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> Aluehallintovirasto on osallistunut yhteistyössä Valviran kanssa - toimiva lastensuojelu -selvitysryhmän ja lastensuojelun laatusuosituksen toimeenpanoon	2014-2015

² Vanhusten ympärivuorokautisten palveluiden valvontasuunnitelman toimeenpano-ohjelma vuodelle 2010/päivitys 2013-2014.

- sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman toimeenpanoon ja seurantaan. Aluehallintovirasto on järjestänyt viranomaisille koulutusta perhe- ja lastensurmien ennalta ehkäisyn tehostamiseksi sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän 12.9.2012 tekemän päätöksen toimeenpanemiseksi (toimenpide 10) Mittarit: - Lasten, nuorten ja perheiden ehkäisevät terveystalvet toteutuvat VN:n asetuksen (338/2011) mukaisesti ja alueelliset erot ovat kaventuneet.	

2. Aluehallintovirasto ehkäisee alkoholihaittoja alkoholiohjelman työsuunnitelman 2012-2015 ja alkoholihallinnon valvontaohjelman 2013-2015 mukaisesti	
Tavoitteen toteutumisen arviointi: Aluehallintovirasto - on jatkanut alkoholiohjelman alueellista koordinaatiota ja toimeenpanoa vakiinnuttamalla mallin. Kokonaisuus liittyy kiinteästi terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. - on osallistunut alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman –2015-2016 toimeenpanoon yhteistyössä Valviran kanssa painopisteinä tilapäisten anniskelutapahtumien lupa- ja valvontatyö. Tavoitteena on yhteistyön kehittäminen alkoholiviranomaisten sekä tapahtumajärjestäjien ja anniskeluyrittäjien välillä. - on edistänyt ja seurannut PAKKA- (paikallinen alkoholipolitiikka) toimintamallin käyttöönottamista (sisäisen turvallisuuden ohjelma, toimenpide 55, alkoholiohjelman työsuunnitelma 2012-2015). - on osallistunut yhteistyössä Valviran kanssa ALLU-rekisterin kehittämiseen. Mittarit - Sähköinen seutulausunto on käytössä 2015.	2014-2015

3. Aluehallintovirasto ehkäisee lähisuhde- ja perheväkivaltaa.	
Tavoitteen toteutumisen arviointi: Aluehallintovirasto - seuraa lähisuhteissa ja perheissä tapahtuvan väkivallan ehkäisyn suositusten toimeenpanoa osana sisäisen turvallisuuden ohjelmaa. - edistänyt ja seurannut lähisuhde- ja perheväkivallan riskiä lähisuhteissa arvioivan MARAK- (moniammatillinen riskinarviointikokous) toimintamallin käyttöönottamista (sisäisen turvallisuuden ohjelma, toimenpide 39).	2014-2015

4. Aluehallintovirasto huolehtii asianmukaisen rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminnan yhdenmukaisesta saatavuudesta.	
Tavoitteen toteutumisen arviointi: Aluehallintovirasto - on järjestänyt sovittelutoiminnan niin, että sovittelupalvelua on saatavissa asianmukaisesti ja yhdenmukaisena alueen ja maan kaikissa osissa. - on kehittänyt sovittelutoimintaa STM:n, THL:n, OM:n, SM:n (poliisi) ja aluehallintovirastojen yhteistyönä. - on edistänyt sovittelun käyttöä hallitusohjelman mukaisesti erilaisissa rikos- ja riita-asioissa oikeudenkäyntimenettelyn nopeuttamiseksi. - Sovittelun keskitetty koulutusvastuu on yhdellä vuosittain vaihtuvalla aluehallintovirastolla. Aluehallintovirastot ovat vuorollaan hoitaneet keskitetysti sovittelun koulutuksen. - on välittänyt tietoa sisäisen turvallisuuden ohjelman toimenpiteen 27 mukaisesti erilaisista auttamistahoista ja palveluista, jos niitä sovittelun aikana tai sovitteluun	2014-2015

<i>halukkuutta tiedusteltaessa on noussut esille.</i>	
5. Mielenterveys- ja päihdetyö ovat tärkeä osa paikallista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja syrjäytymisen ehkäisyä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - on tarjonnut alueellista informaatio-ohjausta sekä tukea sosiaali- ja terveydenhuollon ehkäisevän työn hyvien käytäntöjen tunnetuksi tekemisessä. - ennaltaehkäisee syrjäytymistä muun muassa seuraamalla peruspalvelujen saataavuutta sekä täydennyskoulutuksen ja informaatio-ohjauksen kautta. - erityisenä painopisteenä itsemääräämisoikeuden toteutuminen ja omavalvonta.	2014-2015
6. Aluehallintovirasto varmistaa ylivelkaantumisesta aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi talous- ja velkaneuvonnan riittävän saatavuuden ja laadun.	
<i>Mittari: Jonotusaika talous- ja velkaneuvontaan keskimäärin 60 vrk</i> - sopimusten voimassaolo ja ehtojen täytyminen varmistettu - laadittu seuranta- ja arviointiraportti vuodelta 2014.	2015
7. Aluehallintovirasto ohjaa kuntia, jotta toimeentulotuki tulee myönnettyä asianmukaisesti.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - on osallistunut sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman painopistealueen, toimeentulotuen määrääjät, valvonnan toimeenpanoon ja seurantaan. <i>Mittari: Toimeentulotuen myöntämiselle asetettujen määräaikaisten noudattaminen</i>	2014-2015

2.2 Tasa-arvoinen yhteiskunta – Perusoikeudet ja oikeusturva

Valvonnan painopiste ennaltaehkäisyyn

1. Aluehallintovirasto käsittelee valitukset, oikaisupyynnöt, kantelut ja lausuntopyynnöt sekä arvioi niiden pohjalta oikeusturvan tilaa ja toteutumista kansalaisten yhdenvertaisuuden sekä oikeusturvan näkökulmasta. Aluehallintovirasto antaa näihin tehtäviin liittyvää koulutusta, ohjausta ja neuvontaa.	
<i>Mittarit (palvelukyky ja laatu):</i> - Kanteluiden keskimääräinen käsittelyaika - Ratkaistut kantelut / saapuneet kantelut - Valitusten ja lausuntojen keskimääräinen käsittelyaika - Ratkaistut valitukset / saapuneet valitukset - Ratkaistut lausunnot / saapuneet lausunnot - Oppilasarvioinnin oikaisupyynnöiden keskimääräinen käsittelyaika - Ratkaistut oppilasarvioinnin oikaisupyynnöt / saapuneet oikaisupyynnöt <i>Mittarit (suoritteet ja julkishyödykkeet):</i> - Ratkaistut valvontapäätökset - Suomen- ja ruotsinkieliset sivistystoimen oikeusturvatehtäviin liittyvät koulutustilaisuudet <i>Mittarit (toiminnallinen tehokkuus):</i> - Suoritteet / htv - Kustannukset euroa / suorite	2014-2015
2. Aluehallintovirasto tehostaa ja nopeuttaa kanteluiden käsittelyä.	

<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Kanteluprosessin tehostamisen myötä voimavaroja on siirretty ennaltaehkäisevään toimintaan.</i> - <i>Aluehallintovirasto on varautunut kanteluasioiden käsittelyyn liittyvien lainsäädäntömuutosten täytäntöönpanoon ja toteuttanut muutokset kantelumenettelyissä tehokkaasti lakimuutosten voimaantultua</i> <i>Mittarit (palvelukyky ja laatu):</i> - <i>Kanteluiden keskimääräiset käsittelyajat</i> - <i>Ratkaistujen valvontapäätösten käsittelyajat</i> <i>Mittarit (toiminnallinen tehokkuus):</i> - <i>Kanteluiden määrä / htv</i> - <i>Lasten päivähoidon kantelujen määrä ja valvontatehtävien johdosta tehtyjen päätösten määrä</i> - <i>Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontapäätösten määrä / htv</i> - <i>Kustannukset euroa / kantelu</i>	2014-2015 2014-2015
Tavoite koskee kaikkia aluehallintovirastoja ja toiminnan kehittämissyksikköä	

3. Aluehallintoviraston valvonnan painopiste siirtyy ennaltaehkäisevään valvontaan. Aluehallintovirasto kiinnittää erityistä huomiota ennaltaehkäisevään toimintaan ja hoidon ja hoivan saatavuuteen sekä siihen, miten ennaltaehkäisevästä toiminnasta ja hoidon ja hoivan saatavuudesta tiedotetaan väestölle. Aluehallintovirasto lisää ennalta ehkäisevän työn osaamista.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - <i>on valvonut kuntien opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville suunnattavan terveysneuvonnan ja terveystarkastuksien toteutumista selvittämällä, mitä toimenpiteitä kunnat ovat tehneet (mm. kohderyhmien tarkempi kuvaaminen, järjestetyt terveystarkastukset ja työ- ja toimintakyvyn arvioinnit)</i> - <i>on osallistunut Valviran kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman painopistealueen, kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisajat, valvonnan toimeenpanoon ja seurantaan. (Kiireettömän hoidontarpeen arvio toteutuu terveydenhuollon ammattihenkilöstön toimesta kolmessa arkipäivässä; perusterveydenhuolto)</i> - <i>on valvonut, että sosiaalihuoltolaissa säädetty välitön sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi toteutuu kiireellisissä tapauksissa kaikissa kunnissa (sosiaalipäivystys) ja muissa kuin kiireellisissä tapauksissa arviointi toteutuu 7 arkipäivän kuluessa.</i>	2014-2015

4. Aluehallintovirasto ohjeistaa kuntia ja yksityisiä koulutuksen ylläpitäjiä ilmoittamaan mahdollisesta perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opettajien lomautuksesta tai muista vastaavista järjestelyistä 60 päivää ennen niiden toteuttamista.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on antanut ennen opettajien lomautusten toteuttamista perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille informaatio-ohjausta oppilaiden ja opiskelijoiden oikeuksista ja opetuksenjärjestäjän lomautuksen aikaisista velvollisuuksista. Aluehallintovirasto raportoi pyydettyessä tiedossaan olevista lomautuksista opetus- ja kulttuuriministeriölle.</i> <i>Mittarit:</i> - <i>Käsiteltyjen perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opettajien lomautuksiin liittyvien lomautusten aikaisen opetuksen järjestämistä koskevien ilmoitusten määrä.</i>	2014-2015

Yhdenmukaiset ja vaikuttavammat ratkaisut

1. Aluehallintovirasto noudattaa päätöksenteossa yhdenmukaisia menettelytapoja ja yhtenäisiä perusteita.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on osallistunut aktiivisesti uusien yhdenmukaisten menettelytapojen, päätöksenteon yhtenäisten perusteiden ja toimintamallien kehittämiseen sekä niiden käyttöönottoon. - Kehittämishankkeiden /-projektien yhteydessä on luotu päätöksenteolle yhtenäisiä perusteita ja seurantaan uusia menettelytapoja. - Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä oikeusturvatehtävissä muiden aluehallintovirastojen kanssa, jotta viraston tekemien päätösten ja päätöksenteossa noudatettavien menettelytapojen yhtenäisyys varmistetaan. - Aluehallintovirastot ovat yhdenmukaistaneet valvontakäytäntönsä suhteessa Valviraan. <i>Mittarit:</i> - Kanteluasioiden työtilan käyttö ja käytettävyys - Lupien ja kanteluiden keskimääräiset käsittelyaikaerot aluehallintovirastojen välillä - Ympäristölupavastuualueen mittarina yhtenäisyys AVIen välillä eri ratkaisukoonpanojen osuuksissa päätetyissä asioissa.	2014-2015
2. Aluehallintovirastot parantavat ratkaisujensa vaikuttavuutta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on ottanut käyttöön uudet toiminnan vaikuttavuuden seurantamenetelmät (2015). Mittaria tarkennetaan valvontaprojektin ja mahdollisesti sen jälkeen asetettavan valvontahankkeen tekemien ja niiden pohjalta hyväksytyjen ehdotusten perusteella - Aluehallintovirasto on turvannut toiminnanharjoittajien ja palveluntuottajien yhdenmukaisen kohtelun sekä haitankärsijöiden ja muiden asianosaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet	2014-2015
3. Aluehallintovirastot vaikuttavat ympäristönsuojelun valtakunnallisessa yhteistyössä ympäristölupien yhtenäisyyden edistämiseen.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue on osallistunut AVIen, ELYjen ja YM:n yhteisissä toimialaryhmissä ja yhteistyössä teollisuuden kanssa BAT-ryhmissä teollisuuspäästädirektiivin mukaisten toimialakohtaisten lupaehtoja sitovien BAT-määrittelyiden (ns. BREF-asiakirjat) valmisteluun. - Toimialaryhmät ovat valmistelleet linjauksia ja laatineet mallilupapäätöksiä lupa-käsittelyn sähköiseen tietojärjestelmään sekä seuranneet oman toimialansa lupien yhdenmukaisuutta. - seurantamittari: BREF-asiakirjojen valmisteluun osallistuminen	2014-2015
4. Rakennepoliittisen ohjelman kohdassa 2.14 sovitun mukaisesti aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueet vakiinnuttavat lupa- ja muiden keskeisten viranomaisten sekä toiminnanharjoittajien välisen ennakkoneuvottelumenettelyn. Ennakkoneuvottelumenettelyn tavoitteena on parantaa hankkeen vaatimien lupa- ja muiden hyväksymismenettelyiden kokonaisuuden hallintaa.	
<i>Mittari:</i> - Kpl/2015	2015
5. Aluehallintovirasto varmistaa palvelutason säilyttämisen seuraavissa uudistuksissa erityisesti siir-	

tymävaiheessa ja luo samalla pohjaa yhtenäisille menettelyille ja lain soveltamiskäytännöille: • vuoden 2012 alusta voimaan tuleva vesilaki • vuonna 2014 teollisuuspäästödirektiivin voimaantulon takia muuttuva ympäristönsuojelulaki	
<i>Mittarit:</i> - <i>Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten asioiden määrät ja käsittelyajat</i>	2014-2015

Nopea, laadukas ja tehokas lupien käsittely

1. Aluehallintovirasto käsittelee luvat nopeasti, laadukkaasti ja tehokkaasti. Lupien käsittelyprosesseja yhdenmukaistetaan ja tehostetaan laatutyössä/prosessityössä. Lupien käsittelyajat lyhenevät. Kansalaisten yhdenvertaisuuden parantamiseksi alueellisissa lupakäytännöissä ja valvontatoiminnassa Valviran koordinoivaa ja ohjaavaa roolia suhteessa aluehallintovirastoihin vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintoviraston lupahallinnossa on noudatettu hyvän hallinnon periaatteita tulostavoitteeksi asetettujen käsittelyaikojen puitteissa.</i> - <i>Aluehallintovirastojen lupamenettelyt on vertailtu (LuVa-hanke),</i> - <i>Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelmiaan yhdenmukaisesti.</i> - <i>Aluehallintoviraston ja VALVIRAn yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta- ja lupajärjestelmä (Valveri) on rakennettu ohjauksen ja valvonnan sekä lupahallinnon tueksi.</i>	2014- 2015
<i>Mittarit (palvelukyky ja laatu):</i> - <i>Lupien keskimääräiset käsittelyajat</i>	
<i>Mittarit (toiminnallinen tehokkuus):</i> - <i>Ratkaisut / htv</i> - <i>Kustannukset euroa / ratkaisu</i> - <i>Yhteisten menettelyohjeiden noudattamisaste</i>	
Tavoite koskee kaikkia aluehallintovirastoja. Valvontaprojektin osalta ESAVIN toiminnan kehittämisyksikkö.	

Toimiva valvonta

1. Aluehallintovirastot parantavat valvonnan toimivuutta ja vaikuttavuutta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - <i>osallistuu yhdessä VALVIRAn kanssa uuden sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman valmisteluun, toimeenpanoon ja seurantaan. Valvontaohjelman painopiste on riskienarviointiin perustuvassa valvonnassa.</i> - <i>on seurannut ja valvonut työterveyshuollon palveluiden saatavuutta. Työsuojelun vastuualue ja Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue ovat toimineet tarvittaessa yhteistyössä, mikäli työterveyshuollon palvelujen saatavuudessa esiintyy alueellisia ongelmia³.</i> - <i>on osallistunut Valviran johdolla vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisia asumispalveluja koskevan valvontaohjelman toimeenpanoon.</i> <i>Aluehallintovirasto on valvonut seuraavia kuntien toimia:</i> - <i>Vammaisen henkilön palvelutarve on selvitetty määräajassa. Yksilölliset palvelu-</i>	2014-2015

³ Terveyskeskuksesta ei ole saatavissa alueen yrityksille ja omaa työtään tekeville työterveyshuolto-palveluja.

suunnitelmat laaditaan viivytyksettä ja yhdessä asiakkaan kanssa. Palvelusuunnitelmat ovat kuntien vammaispalveluiden suunnittelun pohjana. - Vaikeavammaiset henkilöt ovat saaneet henkilökohtaista apua päivittäisiin toimiin, työhön ja opiskeluun henkilön välttämättömän tarpeen mukaan sekä harrastuksiin osallistumiseen ja sosiaalisen vuorovaikutukseen vähintään 30 tuntia kuukaudessa.	2014

2. Aluehallintovirasto valvoo ja ohjaa kuntia niiden valvoessa tupakkalain toteutumista.	
Tavoitteen toteutumisen arviointi: Aluehallintovirasto - on osallistunut Valviran johdolla tupakkalain valvontaohjelman toimeenpanoon ja tarvittaessa sen päivitykseen.	2014-2015

Terveet ja toimivat markkinat

1. Aluehallintovirasto edistää markkinoiden toimivuutta hoitamalla kilpailulain, kuluttajansuojalain, valmismatkaliikelain sekä talous- ja velkaneuvontalain mukaisia valvontatehtäviä, tekemällä Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimeksiannosta kilpailun toimivuuteen ja kuluttajan asemaan liittyviä selvityksiä sekä toimimalla rekisteriviranomaisena kiinteistön- ja vuokranvälitysasioissa	
Tavoitteen toteutumisen arviointi: - Aluehallintovirasto on kohdennanut hintailmoittelun, kuluttajaluottojen ja valmismatkaliikkeiden valvontaa KKV:n riskinarviointiin ja EU:n kuluttajamarkkinoiden tulostauluun perustuvan valvontasuunnitelman mukaisesti kuluttajien kannalta ongelmallisille toimialoille. - Aluehallintovirasto on toteuttanut hintailmoittelun valvontaa riittävän kattavasti; tavoite asetetaan toimialakohtaisesti KKV:n vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa. - Aluehallintovirasto on kohdennanut / toteuttanut kilpailunrajoituksia ja kilpailuneutraliteettia koskevaa valvontaa KKV:n toimeksiantojen mukaisesti. - Aluehallintovirasto on jakanut alueensa toimijoille tietoa kilpailulainsäädännöstä ja sen toimeenpanosta. - Aluehallintovirasto on tehnyt kilpailun toimivuuteen ja kuluttajien asemaan liittyviä selvityksiä. - Aluehallintovirasto on valvonut aktiivisesti ja oma-aloitteisesti kiinteistöjen ja vuokrahuoneistojen välitystoimintaa varmistaen kuluttajien taloudellisen ja oikeudellisen turvallisuuden sekä markkinoiden toimivuuden - Aluehallintovirasto on valvonut teknisen vaatimuksenmukaisuuden varmistamiseksi mittauslaitteiden varmentamisesta annettujen säännösten ja määräysten noudattamista Mittarit - kuluttaja-, kilpailu- ja elinkeino-oikeudellisten tehtävien toimintasuunnitelman (hankkeet ja valvonta) toteutumisaste, tavoite 100 % - vastataan kilpailuasioita koskeviin tiedusteluihin, tavoite 1 kk	2014-2015

2.3 Turvallinen yhteiskunta – Asuin-, työ- ja elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

1. Aluehallintovirasto valvoo ja arvioi kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmia.

<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto on</i> - <i>valvonut, että kuntien valvontasuunnitelmat on tehty ja on arvioinut kaikkien toimi-alueensa kuntien valvontasuunnitelmat vähintään kerran valvontaohjelmakaudella painottuen kauden alkupuolelle sekä toteutumat kerran vuodessa</i> - <i>on laatinut yhteenvetoraportin alueensa kuntien valvontasuunnitelmien toteutumisen arvioinneista Valviralle, Eviralle ja Tukesille valvontaohjelman mukaisesti vuosittain.</i> - <i>jatkanut kuntien valvontasuunnitelmien kehittämistä ja laadinnan ohjausta yhteistyössä Valviran, Eviran ja Tukesin kanssa.</i>	2014-2015

2. Aluehallintovirasto osallistuu terveydensuojeluun.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto on osallistunut terveydensuojeluun:</i> - <i>kehittämällä lähialueyhteistyötä asiantuntija-avun ja yhteistyön keinoin: turvallisuus, ympäristön tila, tartuntataudit.</i> - <i>osallistumalla kansallisen terveydensuojeluohjelman sekä kansalliseen talousveden turvallisuussuunnitelman laatimiseen. AVIt tekevät yhteistyötä ELY-keskusten kanssa edellä mainittujen suunnitelmien ja ohjelmien laatimisen tukemiseksi.</i>	2014-2015

3. Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo paikallista ympäristöterveydenhuoltoa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> <i>Aluehallintovirasto</i> - <i>on edistänyt ja tukenut kuntia ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden muodostamisessa ja toiminnan käynnistämisessä sekä kehittämisessä.</i> - <i>on seurannut yhteistoiminta-alueiden muodostumista alueellaan ja raportoinut tilanteesta tapahtuneista sellaisista muutoksista, jotka edellyttävät valtioneuvoston toimia.</i> - <i>on vahvistanut yhtenäisiä ja tehokkaita valvontakäytäntöjä eri ympäristöterveydenhuollon osa-alueilla vuosittain.</i> - <i>on valmistellut mallia kuntien terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan ohjaus- ja arviointikäynteihin yhteistyössä Valviran kanssa</i> - <i>on ollut mukana kehittämässä ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien ja niiden toteutumisen arviointimenetelmiä yhdessä Valviran ja Eviran kanssa.</i> - <i>on tukenut ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmien (KUTI, YHTI) käyttöönottoa kuntien valvontatyössä.</i> - <i>on tukenut Valviraa terveydensuojelu- ja tupakkalain mukaisen valvonnan ohjauksessa. Tarvittavasta tuesta, tukemistavasta ja siihen aluehallintovirastoissa käytettävistä resursseista sovitaan kunkin tukitarpeen osalta erikseen STM:n, AVI:n ja Valviran kesken sovitulla menettelyllä.</i> <i>Mittarit</i> - <i>Terveydensuojelulain ja tupakkalain valvonnan ohjaus on yhdenmukaista ja toimivaa YHTI-järjestelmän ja valtakunnallisen valvontaohjelman avulla.</i> - <i>Kuntien valvontatiedot saadaan YHTI-järjestelmän kautta.</i>	2014-2015

4. Aluehallintovirasto tukee kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten toimintaa yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on tarjonnut kunnille koulutusta ja muuta asiantuntija-apua</i> <i>Mittarit (seurantamittareita):</i> - <i>Koulutustilaisuuksien määrä</i>	2014-2015

- Osallistuneiden kuntien määrä - Osallistujamäärä	
5. Aluehallintovirasto ohjaa elintarvikevalvontaa ja varmistaa valvonnan yhdenmukaisuuden.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on ohjannut kuntien viranomaisia elintarvikevalvonnan toimeenpanossa ja kehittämisessä Eviran kanssa tehdyn toiminnallisen tulossopimuksen mukaisesti.	2014-2015
6. Aluehallintovirasto huolehtii eläinsuojeluvalvonnasta alueellaan.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on ohjannut ja toteuttanut eläinsuojeluvalvontaa Eviran kanssa tehdyn toiminnallisen tulossopimuksen mukaisesti.	2014-2015
7. Aluehallintovirasto vastaa lakisääteisesti vastustettavien eläintautien seurannasta ja torjunnasta alueellaan.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on hoitanut todetut eläintautitapaukset nopeasti ja tehokkaasti - Aluehallintovirasto on järjestänyt eläinten terveyteen liittyvän seurannan ja valvonnan Eviran kanssa tehdyn toiminnallisen tulossopimuksen mukaisesti	2014-2015
8. Aluehallintovirasto valvoo eläinlääkintähuoltopalvelujen saatavuutta alueellaan ja ohjaa kuntia varmistamaan riittävät palvelut eläinlääkintähuoltolain mukaisesti.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on ohjannut kuntien suunnitelmien laatimista ja arvioinut niiden toteutumista Eviran kanssa tehdyn toiminnallisen tulossopimuksen mukaisesti	2014-2015
9. Aluehallintovirasto ehkäisee ympäristön pilaantumista, edistää energia- ja materiaalitehokkuutta, turvaa terveellisen ja viihtyisän ympäristön, ehkäisee jätteiden syntyä ja haitallisia vaikutuksia sekä torjuu ilmastonmuutosta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on ympäristölupapäätöksiä tehdessään huomionnut uuden jätelainsäädännön sisältämän etusijajärjestyksen ja materiaalitehokkuuden. - Aluehallintovirasto tehostaa jätevedenpuhdistamojen ympäristölupien käsittelyssä yhdyskuntajätevesien typenpoistoa Suomen Itämeren suojeluohjelman periaatteiden mukaisesti.	2014-2015
10. Aluehallintovirasto edistää sivistystoimen osalta sosiaalista turvallisuutta ja syrjäytymisen ehkäisemistä mm. lisäämällä opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvää osaamista, jolla edistetään oppilaiden tieto- ja viestintätekniikan eettistä käyttöä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on järjestänyt opetushenkilöstön lyhytkestoisia koulutus- ja informaatiotilaisuuksia sosiaalisen turvallisuuden edistämiseksi, syrjäytymisen ehkäisemisen sekä tieto- ja viestintätekniikan eettisen käytön edistämiseksi.	2014-2015
11. Aluehallintovirasto toimii valtioapuviranomaisena kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon rakenusten kosteus- ja homevaurioiden korjauksiin suunnatun valtionavustuksen (Vuoden 2013 III lisätalousarvio) jakamisessa ja hallinnoinnissa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on toiminut valtioapuviranomaisena valtionavustuksen jakamisessa ja hallinnoinnissa valtionavustuslain perusteella annetun asetuksen ja sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti.	2014-2015

12. Aluehallintovirasto käsittelee yleissivistävien oppilaitosten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeita koskevat valtionavustusasiat (Vuoden 2013 LTAE III) valtionavustuslain perusteella annettavan asetuksen perusteella ja tekee niitä koskevat esitykset opetus- ja kulttuuriministeriölle.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2014-2015
- Aluehallintovirasto on toiminut valtionavustuslain perusteella annetun anetuksen opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeiden mukaisesti valtionavustuksia koskevissa asioissa.	

Luonnonvarojen kestävä käyttö

1. Aluehallintovirasto edistää, järjestää ja sovittaa yhteen ympäristö- ja vesilupien käsittelyssä vesivarojen ja vesiympäristön kestävää käyttöä, ehkäisee ja vähentää vedestä ja vesiympäristön käytöstä aiheutuvia haittoja sekä parantaa vesivarojen ja vesiympäristön tilaa	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2014-2015
- Aluehallintovirasto on edistänyt ympäristö- ja vesilupien käsittelyssä osaltaan vuosille 2010-2015 vahvistettujen vesienhoitosuunnitelmien ja valtakunnallisten alueidenkäytön ympäristötavoitteiden toteutumista.	
- Ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisessa lupakäsittelyssä suostrategian ja valtioneuvoston periaatepäätösten kannanotot on voitu ottaa huomioon ainoastaan selvitysaineistona. Uudessa ympäristönsuojelulaissa (527/2014) turvetuotannon sijoittamista ohjaa 13 §, jota täydentää ympäristönsuojelusasetuksen (713/2014) 44 §.	

Yhteiskunnan toiminta poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa on turvattu

1. Aluehallintovirasto sovittaa yhteen varautumista ja valmiussuunnittelua sekä siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestämistä toimialueellaan.	
a) Aluehallintovirastolla on ajantasainen valmiussuunnitelma	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2014-2015
- Aluehallintoviraston valmiussuunnitelma on tehty/päivitetty.	
- Aluehallintovirastolla on käytettävissä johtamistilat/suojatilat siten, että aluehallintovirasto voi hoitaa tehtäviään myös tehostettua toimintaa vaativissa häiriötilanteissa ja tilat ovat otettavissa käyttöön yhden kuukauden kuluessa.	
- Avainhenkilöstö on perehdytetty valmius- ja muissa harjoituksissa sekä muissa koulutustilaisuuksissa.	
b) Eri viranomaisten valmiussuunnittelu sovitetaan yhteen yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja riskianalyyysien pohjalta alueellisessa valmiustoimikunnassa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2014-2015
- Valmiustoimikunta on pitänyt toimintasuunnitelmansa mukaiset kokoukset ja sovit- tanut yhteen valmiussuunnittelua yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja riskiana- lyysien pohjalta.	
c) Aluehallintovirasto vastaa alueellisesta varautumisesta ympäristöterveydenhuollon erityistilanteisiin sekä ohjaa kuntien varautumista siinä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2014-2015
<i>Aluehallintovirasto</i>	
- on varmistanut, että ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilla on ympäris- töterveyden erityistilanteiden varautumissuunnitelmat, ja ne on koordinoitu muiden kunnan hallintokuntien kanssa.	
- on laatinut terveydensuojelulain 52 §:ään perustuvan suunnitelman erilaisia erityis- tilanteita varten, jotka saattavat vaatia AVIn toimenpiteitä.	
d) Kansallinen pandemian toimintasuunnitelma on toimeenpantu kunnissa ja todennäköisiin erityisti- lanteisiin on varauduttu.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2014-2015

<i>Aluehallintovirasto</i> - on valvonut, että kunnissa on kattavat pandemiasuunnitelmat ja kunnat ovat testanneet ja harjoitelleet mahdollisia erityistilanteita. - on varautunut pandemiaan yhteistyössä THL:n, Fimean ja TTL:n kanssa.	
e) Aluehallintovirasto varautuu eläintautiepidemioiden varalta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirastojen eläintauteja koskevat valmiussuunnitelmat ovat kattavat ja niitä päivitetään säännöllisesti - Aluehallintovirasto on antanut koulutusta alueellaan eläintauteihin varautumisesta.	2014-2015
f) Aluehallintovirastot ohjaavat kuntia päivittäistavarahuollon häiriötilanteisiin varautumisessa uuden ohjeistuksen mukaisesti 2013-2015	
g) Aluehallintoviraston ja pelastuslaitosten välinen työnjako kuntien valmiussuunnittelun tukemisessa on selkeä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on selvittänyt, mitä sopimuksia toimialueensa pelastuslaitokset ovat tehneet kuntien valmiussuunnittelun tukemisesta. - Aluehallintovirasto ja pelastuslaitokset ovat sopineet työnjaosta.	2014-2015
h) Aluehallintovirasto järjestää yhdessä Pelastusopiston kanssa valmiusharjoituksia ja osallistuu erikseen sovitulla tavalla valtakunnallisiin harjoituksiin.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> Suunnitellut harjoitukset on toteutettu. <i>Mittarit</i> - Valmiusharjoituksista saadun palautteen keskiarvo	2014-2015
2. Aluehallintovirasto tukee toimivaltaisista viranomaisista ja tarvittaessa sovittaa yhteen toimintaa niiden kesken viranomaisten johtaessa turvallisuuteen liittyviä tilanteita.	
a) Aluehallintovirastolla on valmius kerätä alueen tilannekuvaa normaaliolojen laajoissa ja pitkäkestoisissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa myös toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Tilat toimintaa varten on varattu ja ne on varustettu asianmukaisesti. - Henkilöstö on koulutettu. - Aluehallintovirasto on suunnitellut ja määritellyt henkilöstönsä tavoitettavuuden siten, että toiminnan käynnistäminen ja aluehallintovirastolle kuuluvista tehtävistä huolehtiminen suuronnettomuus- ja häiriötilanteissa on paikallisiin olosuhteisiin ja aluehallintovirastoille eri lainsäädännöistä johtuvien tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta mahdollista. - Tilannekeskuksen toiminta on ohjeistettu ja testattu mm. valmiusharjoituksissa.	2014-2015
b) Aluehallintovirasto on sopinut osana varautumisen yhteensovittamista erilaisten vakavien ja pitkäkestoisten tilanteiden edellyttämistä yhteistoimintajärjestelyistä sekä mahdollisista toimivaltaisen viranomaisen tukemiseen ja eri viranomaisten toiminnan yhteensovittamiseen liittyvistä toiminnoista. Lisäksi aluehallintovirasto ylläpitää kykyä toimeenpanna nämä yhteistoimintajärjestelyt tarvittaessa.	
c) Aluehallintovirasto tukee sisäasiainministeriötä sen pelastuslain mukaisissa tehtävissä vuosittaisessa yhteistyötapaamisessa erikseen sovittavalla tavalla.	
3. Aluehallintovirasto valvoo, että pelastuslain 48 §:n mukaisten erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat on laadittu säädösten mukaisesti ja että vaaditut harjoitukset on järjestetty sekä raportoi asiasta sisäasiainministeriölle.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on arvioinut pelastuslain 48 §:n mukaisten erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat - Aluehallintovirasto on valvonut ja seurannut suuronnettomuusharjoitusten valmistelua, toteutusta ja tasoa.. - Aluehallintovirasto on toimittanut selvityksen ulkoisista pelastussuunnitelmista sekä	2014-2015

<i>antanut selvityksen toteutuneista harjoituksista sisäasiainministeriölle vuosittain toukokuun loppuun mennessä.</i>	

4. Aluehallintovirasto järjestää yhdessä puolustusvoimien kanssa kokonaisturvallisuutta edistäviä ja laadukkaita alueellisia maanpuolustuskursseja.	
<i>Mittarit:</i> - <i>Kurssipalautteen keskiarvo</i>	2014-2015

Yhteisöillä ja kansalaisilla paremmat valmiudet huolehtia turvallisuudestaan

1. Aluehallintovirasto edistää alueellisesti omatoimisen varautumisen koulutusta ja sovittaa yhteen viranomaisten ja järjestöjen järjestämää koulutusta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on esimerkiksi pelastuslaitosten johdon ja järjestöjen kanssa pidetyin yhteistoimintatilaisuuksien avulla kartoittanut omatoimisen varautumisen koulutuksen määrän ja kohdistumisen toimialueellaan.</i>	2014-2015

2. Aluehallintovirasto edistää ja tukee paikallista turvallisuussuunnittelua sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanosuunnitelmassa linjatun mukaisesti.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on tehnyt yhteistyötä pelastuslaitosten, poliisilaitosten ja kuntien kanssa.</i>	2014-2015

Hätätilanteissa tarkoituksenmukaista apua

1. Aluehallintovirasto huolehtii alueen pelastustoimen valvonnasta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on kiinnittänyt valvonnassaan huomiota alueen pelastustoimen palvelutasopäätösten, pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen ja muiden pelastustoimen palvelutasoon vaikuttavien ohjeiden toteutumiseen.</i>	2014-2015

2. Aluehallintovirasto osallistuu pelastuslaitosten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen yhteistoimintaa edistävien suuronnettomuusharjoitusten suunnitteluun ja järjestämiseen.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Suuronnettomuusharjoituksista saatu palaute ja harjoituksiin osallistuvien tahojen määrä</i>	2014-2015

3. Aluehallintovirasto edistää eri tahojen yhteistoimintaa pelastustoimessa toimialueellaan.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on edistänyt toimialueensa pelastustoimeen osallistuvien tahojen yhteistoimintaa esimerkiksi järjestämällä toimijoiden yhteisiä tilaisuuksia.</i>	2014-2015

Harmaan talouden torjunta

1. Aluehallintovirasto tekee viranomaisyhteistyötä työsuojelun, alkoholivalvonnan, poliisin, verottajan, tullin, rajavartiolaitoksen, ympäristönsuojelun valvontaviranomaisten, kilpailuviranomaisten, elintarvikevalvonnan, työvoimaviranomaisten ja työeläkevakuuttavien kesken harmaan talouden torjunnassa.	
Työsuojelun vastuualueella on keskeinen rooli harmaan talouden torjunnassa. Tavoitteet asetetaan	

STM:n ja työsuojelun vastualueiden välisissä sopimuksissa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> Aluehallintovirasto	2014-2015
- on keskittänyt harmaan talouden torjuntaa erityisesti majoitus- ja ravitsemusalalle. - on kehittänyt alkoholivalvontaa yhteistyössä Valviran kanssa.	
<i>Mittarit:</i>	
- alkoholilupatarkastuksia on suoritettu 20 -25 prosenttiin valvontakohteista. - alkoholihallinnon valvonta-asiat ratkaistaan keskimäärin 60 päivässä.	

2.4 Toiminnan kehittäminen

Tavoiteasetanta 28.2.2015 saakka.

Toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kehittäminen

1. Aluehallintovirasto parantaa toiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta..	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2015
- Aluehallintovirasto on toteuttanut vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmassa linjat- tu valtioneuvoston yhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä. Aluehallintovirasto on osallistunut aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamista koskevaan projektiin.	

Tietojohtamisen, ohjausjärjestelmän ja toimintakulttuurin kehittäminen

1. Aluehallintovirastojen johtamisessa tukeudutaan ajantasaisen ja luotettavan tiedon käyttöön päätöksenteossa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2015
- Pation sähköinen raportointi- ja julkaisualusta otetaan tuotantokäyttöön. - Pation jatkokehittäminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä AVIEn tiedolla johtamisen kehittämisen kanssa. - Johdon tietojärjestelmää toteutetaan vaiheittain osoitettujen resurssien puitteissa.	
2015	
2015	
2015	
1. tavoite koskee aluehallintovirastoja	
2. tavoite koskee aluehallintovirastoja, toiminnan kehittämissyksikköä ja tietohallintoyksikköä	
3. tavoite koskee PSAVIa, tietohallintoyksikköä, toiminnan kehittämissyksikköä ja aluehallintovirastoja.	
2. Aluehallintovirastojen riskienhallinnan menettelyitä kehitetään sekä laaditaan yhtenäinen riskienhallintapolitiikkamalli.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2015
- Toiminnan kehittämissyksikkö on kehittänyt yhteistyössä sisäisen tarkastuksen yksikön ja AVIEn kanssa aluehallintovirastojen riskienhallintamenettelyitä siten, että aluehallintovirastot arvioivat vuodesta 2013 alkaen tulosohjausprosessiin kytkeytyneiden strategisten tavoitteiden toteutumiseen liittyvät riskit, niiden merkittävyyden ja määrittelevät olennaisimpien riskien hallintamenettelyt.	
Tavoite koskee aluehallintovirastoja, toiminnan kehittämissyksikköä ja aluehallintovirastojen sisäisen tarkastuksen yksikköä.	
3. Aluehallintovirasto kehittää toimintakulttuuria innovaatioita ja uuden luomista tukevaksi.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	2015
- Aluehallintoviraston toimintakulttuuria on kehitetty oman työn kehittämistä, aloit-	

<i>teellisuutta, yhteistyötä ja osaamisen kehittämistä kannustavaksi.</i> - <i>Aluehallintovirasto on kehittänyt monimuotoisia työskentelytapoja tehtävien hoitamiseksi joustavasti (aika- ja paikkariippumattomuus).</i> - <i>Luodaan sähköisen työnteon malleja toimitilakonseptihankkeessa, intrahankkeessa sekä työtilojen ja työpöytien käyttöönotossa.</i> <i>Mittarit:</i> <i>VATU-ohjelman inhimillisen pääoman ohjelman (IPO) mittarit</i> <i>Uudet sähköisen työnteon mallit, mallien käyttöaste (uusi mittari)</i> <i>Tavoite koskee aluehallintovirastoja, sekä viimeinen kohta LSAVI/toimitilat, tietohallintoa ja toiminnan kehittämissyksikköä.</i>	

4. Aluehallintovirasto kehittää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelua.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirasto on jatkanut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman valtavirtaistamista toiminnan sisältökysymyksissä.</i> - <i>Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto vastaa virastojen perehdyttämisestä toiminnalliseen tasa-arvotyöhön osana vastuualueiden normaalia toimintaa Aluehallintovirastojen toiminnallisen tasa-arvon strategian linjausten mukaisesti.</i>	2015 2015

Henkilöstön kehittäminen

1. Henkilöstön osaamista kehitetään aluehallintovirastojen tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Selvitetään koulutustarpeita yhteistyössä AVIen kanssa. Valmistellaan Kiekun osaamishallintajärjestelmän käyttöönottoa Kieku-hankkeen mukaisessa aikataulussa.</i> - <i>On tehostettu työssäoppimisen menetelmien käyttöä (työkierto, mentorointi, työnohjaus yms.).</i> - <i>On kehitetty henkilöstön viestintävalmiuksia toiminnan läpinäkyvyyden, avoimuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi</i> <i>Mittarit:</i> - <i>VMBaron tulokset</i>	2015 2015 2015
Tavoite koskee: Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä (THY): Järjestelmä/ohjeistukset/mittarit Kaikkia aluehallintovirastoja ja THY:ä valtakunnallisesti yhteistyössä: Osaamistarpeiden kuvaaminen Kaikki aluehallintovirastoja: työssäoppimisen menetelmien käyttö Toiminnan kehittämissyksikköä ja THY:ä: viestintävalmiudet	

2. Aluehallintovirasto kehittää johtamista ja esimiestoimintaa	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö kehittää esimiesten osaamista yhteistyössä AVIen kanssa</i> - <i>Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on kehittänyt yhteistyössä AVIen kanssa tulos- ja kehityskeskustelukäytänteitä.</i> - <i>Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö vastaa Kieku-tietojärjestelmän käytön ohjauksesta virastoille.</i> - <i>Kehitetään ja noudatetaan AVIen yhteisiä työnantajapoliittisia menettelytapoja.</i> <i>Mittarit:</i> - <i>VMBaron tulokset</i>	2015 2015 2015 2015

Tavoite koskee työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä, toiminnan kehittämissyksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja

3. Aluehallintovirasto edistää henkilöstön työhyvinvointia.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on edistänyt osallistavaa toimintakulttuuria. - Aluehallintovirasto on vahvistanut ennaltaehkäiseviä ja työkykyä tukevia käytänteitä työhyvinvointiohjelman mukaisesti.	2015 2015
<i>Mittarit</i> - VMBaron tulokset - Sairauspoissaolot	
Tavoite koskee työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

4. Aluehallintovirasto kehittää henkilöstösuunnittelua.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on pitänyt yllä ajantasaista henkilöstösuunnitelmaa. - THY on koordinoanut yhtenäisten periaatteiden toteutumisen henkilöstösuunnittelussa.	2015
Tavoite koskee työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

5. Aluehallintovirasto ottaa huomioon eläköitymisen vaikutuksen rekrytointiin ja voimavarojen uudelleenkehittämiseen.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - THY on laatinut malleja yhteistyössä AVIen kanssa osaamisen (mm. hiljaisen tiedon) siirtämiseksi. - THY on laatinut suunnitelman rekrytointiosaamisen kehittämiseksi. - THY on kehittänyt ikäjohtamisen menettelytapoja yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa.	2015 2015 2015
<i>Mittarit:</i> - VMBaron tulokset - Kiekun myötä kehitettävät uudet mittarit	
Tavoite koskee työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

Toiminnan asiakaslähtöisyyden, sitä tukevien toimintamallien ja sähköisten palvelumuotojen kehittäminen

1. Aluehallintovirastojen palveluja sähköistetään ja lisätään palvelujen tarjoamista sähköisen palvelukanavan välityksellä-	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - Aluehallintovirasto on kehittänyt ja toteuttanut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sähköisiä palveluja niille asetettujen tavoitteiden mukaisesti, joita ovat mm. asiakaslähtöisyys, monikanavaisuus, tuottavuus, vaikuttavuus, tuloksellisuus ja laatukriteerit. - Nykyinen TS-diaari on korvattu uudella asianhallintaratkaisulla (USPA) vuoden 2015 loppuun mennessä. - Aluehallintovirasto on osallistunut Valviran SAMPO-hankkeen toteutukseen, jossa yhdessä varmistetaan kahdensuuntainen sujuva sähköinen tiedonvaihto lupa- ja valvontaprosesseissa.	2015 2015 2015
<i>Mittarit</i>	

- Toteutettujen palvelujen määrä ja käyttöaste ja asiakaspalaute	
- CAF-itsearviointin tulokset	
Tavoite koskee toiminnan kehittämissyksikköä, tietohallintoyksikköä sekä aluehallintovirastoja.	

2. Aluehallintovirastojen toimintaa yhtenäistetään, johdetaan ja kehitetään asiakaslähtöisesti.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Otetaan käyttöön julkisen hallinnon asiakkuusstrategiaan ja poikkihallinnolliseen yhteistyöhön pohjautuva prosessien hallintamalli, jolla yhdenmukaistetaan aluehallintovirastojen prosesseja. Prosessien kehittämistyö keskittyy 2014-2015 lupa- ja valvontaprosessien kehittämiseen, välitysvälön prosessien kehittämiseen (Vä-Sä-jatkokehittäminen), kantelujen käsittelyn sähköisen työympäristön kehittämiseen (kantelutyötilaprojekti) sekä uusien tai merkittävästi muuttuvien tehtävien prosessien kehittämiseen niiden yhdenmukaisen hoidon varmistamiseksi koko maassa (mm. kanteluasiat).</i> - <i>Aluehallintovirasto on ottanut käyttöön asiakkuuksien hallintamallin.</i> - <i>Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet asiakas- ja sidosryhmäkyselyn 2015</i> - <i>Aluehallintovirasto toteuttaa CAF-itsearviointin vuonna 2015. Toiminnan kehittämissyksikkö vastaa toteutuksen suunnittelusta ja arvioinnin jatkokkehittämisestä, aluehallintovirasto toteuttaa arvioinnin ja toiminnan kehittämissyksikkö tukee arviointiprosessin toteuttamista.</i> <i>Mittarit:</i> - <i>Julkisen hallinnon asiakkuusstrategian toteutuminen prosessien kehittämistyössä.</i> - <i>Yhtenäistettyjen palveluprosessien määrä (käytössä olevat)</i> - <i>Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset</i> - <i>CAF-itsearviointin tulosten perusteella valitut kehittämiskohteet</i>	2015 2015 2015 2015
Tavoite koskee toiminnan kehittämissyksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja sekä tietohallintoyksikköä (ensimmäinen kohta)	

3. Osallistutaan aktiivisesti Asiakaspalvelu2014-hankkeen jatkovalmisteluun.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Toiminnan kehittämissyksikkö ja tietohallintoyksikkö ovat osallistuneet yhteisen asiakaspalvelun toimintamallin kehittämiseen.</i> - <i>Asiakaspalvelupisteestä annettavat palvelut on määritelty (aluehallintovirastot).</i>	2015 2015
Tavoite koskee toiminnan kehittämissyksikköä, tietohallintoyksikköä ja aluehallintovirastoja	

Viestinnän kehittäminen

1. Aluehallintovirasto jakaa tietoa avoimesti ja viestii aktiivisesti, avoimesti ja ennakoivasti sekä tukee toiminnan läpinäkyvyyttä ja vaikuttavuutta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Aluehallintovirastot ovat aktiivisesti ja yhteistyössä tiedottaneet vastuualueidensa toiminnasta.</i> - <i>Asiakas- ja sidosryhmäviestinnän ja viestinnän osaamisen kehittämissuunnitelma sekä sosiaalisen median käytön suunnitelmat on toteutettu.</i> <i>Mittarit:</i> - <i>tiedotteiden määrä/laatu, mediaseuranta, toteutunut viestintävalmennus, työtyytyväisyysbarometri, asiakaspalaute, asiakas- ja sidosryhmäkyselyn tulokset</i> - <i>yhteisten tiedotteiden määrä ja virastokohtaisten tiedotteiden määrä</i>	2015 2015
Tavoite koskee toiminnan kehittämissyksikköä, työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

2. Tuetaan vuorovaikutteista viestintää ja sähköistä asiointia.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>On otettu käyttöön yhteinen intranet ja siihen liittyvät sähköiset työpöytätoiminnot sekä määritelty ylläpito-/päivitysvastuut</i>	2015
- <i>Sosiaalista mediaa hyödynnetään suunnitelman mukaisesti 2013-2015 ja on järjestetty yhteinen sosiaalisen median seuranta osana mediaseurantaa</i>	2015
- <i>On järjestetty yhteistä viestintäkoulutusta henkilöstölle ja viestintäyksikölle</i>	2015
<i>Mittarit</i>	
- <i>verkkopalvelujen käyttöaste, asiakaspalaute, työtyytyväisyysbarometri</i>	
Tavoite koskee tietohallintoyksikköä, toiminnan kehittämissyksikköä sekä työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

3. Lisätään tunnettuutta ja vahvistetaan yhtenäistä julkisuuskuva. Noudatetaan alueellista ja kielellistä tasapuolisuutta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on viestinyt aktiivisesti, ennakoivasti ja ymmärrettävästi, valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla ja samanaikaisesti vaikuttavuuden lisäämiseksi ottaen huomioon alueelliset ja kielelliset tarpeet.</i>	2015
- <i>Aluehallintovirasto on noudattanut yhteisiä viestinnän ohjeita ja toimintatapoja.</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on rakentanut suunnitelmallisesti yhtenäistä työnantajakuva.</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on noudattanut graafisia ohjeita.</i>	
<i>Mittarit:</i>	
- <i>Kantelujen, valitusten ja reklamaatioiden määrä kielellisestä tasapuolisuudesta, tiedotteiden määrä/laatu, mediaseuranta, asiakaspalaute, asiakas- ja sidosryhmäkyselyn tulokset, työtyytyväisyysbarometri.</i>	
Tavoite koskee toiminnan kehittämissyksikköä sekä työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

Muiden palvelutekijöiden kehittäminen

1. Aluehallintovirasto parantaa toimitilojen tilatehokkuutta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on tehostanut tilankäyttöä, tavoitteena valtion ja aluehallintovirastojen toimitilastrategioiden mukaisesti saavuttaa toimitilojen osalta tilatehokkuus 25 neliötä per henkilö.</i>	2015
- <i>Aluehallintovirasto on kehittänyt toimitiloja aluehallintovirastojen toimitilastrategian, työprofilointihankkeen tulosten ja virastokohtaisen toimitilaohjelman mukaisesti.</i>	
- <i>Tilojen käyttöä on keskitetty Senaatin kiinteistöihin ja Senaatin kokonaispalvelu on otettu käyttöön.</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on osallistunut aluehallintovirastojen valtakunnallinen toimitilakonsepti –hankkeeseen.</i>	
- <i>Lounais-Suomen aluehallintovirasto on tukenut aluehallintovirastoja edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamisessa sekä hallinnoinut pääkäyttäjänä hallinnon tilahallintajärjestelmää (HTH).</i>	
Tavoite koskee kaikkia aluehallintovirastoja ja LSAVIN toimitilahallinnon erikoitumistehtävää.	
2. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden toimintaympäristöä on kehitetty ja tiedonhallintaa ja raportointi sekä prosesseja uudistettu.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
	2015

- <i>KIEKU on otettu käyttöön strategiakauden loppuun mennessä.</i> - <i>Kuvataan uudistetut tukiprosessit ja arvioidaan niiden toimivuus (Kieku, USPA)</i> <i>Mittarit</i> -<i>prosessikuvaukset, arviointiraportit</i>	
Tavoite koskee kaikkia aluehallintovirastoja, työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikköä ja kirjanpitoyksikköä sekä USPAn osalta tietohallintoyksikköä ja toiminnan kehittämissyksikköä.	

3. Aluehallintovirasto lisää yhteishankintojen osuutta hankinnoissa	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i> - <i>Kirjanpitoyksikön Hansel-puitesopimusjärjestelyiden käyttö on vakiinnutettu hyväälle tasolle ja on edelleen huolehdittu yhteishankintojen korkeasta osuudesta. On parannettu raportointiedellytyksiä yhteistyössä toimittajien ja Hanselin kanssa.</i> - <i>On ohjattu toimintaa kestäväen kehityksen mukaisiin hankintamalleihin.</i> <i>Mittarit:</i> - <i>Hansel- ja TILHA-raportoinnin tarjoamat tunnusluvut</i>	2015 2015
Tavoite koskee LSAVIN hankintatoimen erikoistumistehtävää ja kaikkia aluehallintovirastoja.	

4. Hallintopalvelujen ja tietohallintopalvelujen antamisessa ja palvelujen kehittämisessä noudatetaan Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueille annettavien hallinto- ja tietohallintopalveluiden kehittämistyöryhmän loppuraportin ehdotuksia

2.5 Yhteistyö

Yhteistyö aluehallintovirastojen kesken

1. Aluehallintovirastojen kaikkien vastuualueiden henkilöstö toimii verkostomaisessa yhteistyössä aluehallintovirastojen kesken.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi sivistystoimen osalta:</i> - <i>Sivistystoimen yhteistyöryhmät kokoontuvat vähintään kerran vuodessa.</i> - <i>Verkostoyhteistyö kattaa oikeusturvatehtävät, lyhytkestoisen opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen ja Osaava-ohjelman toimeenpanon, oppilaitosrakentamisen, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen, peruspalvelujen arviointitehtävän sekä sivistystoimen varautumisasiat.</i> - <i>Ruotsinkielisten opetustoimen palvelujen saatavuus koko maassa on taattu verkostomaisella toimintatavalla.</i>	2014-2015

2. Etelä-Suomen AVI, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI ja Lounais-Suomen AVI toimivat yhteistyössä Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n ruotsinkielisen opetustoimen palveluyksikön kanssa ruotsinkielistä väestöä koskevissa kirjastotoimeen ja oppilaitosten perustamishankkeisiin liittyvissä asioissa	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi sivistystoimen osalta:</i> - <i>Tulosraportoinnissa raportoidaan yhteistyön toteutumisesta. Yhteistyö on toimivaa ja tarkoituksenmukaista.</i>	2014-2015

Yhteistyö valvonta-asioissa

Valviran ja aluehallintovirastojen toiminnan yhdenmukaistamisen ja yhteisten linjausten sopimisen keskeinen väline ovat valvontaohjelmat. Niillä luodaan koko maahan valvonnalle ja ohjaukselle sekä lupakäytän-

nöille yhtenäiset, valtakunnalliset toimintaperiaatteet ja puuttumiskriteerit. Valvontaohjelmien valmistelu, käyttöön saattaminen ja kehittäminen edellyttävät laajaa ja tiivistä yhteistyötä Valviran ja aluehallintovirastojen välillä.

Yhteistyö elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa

1. Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä ELY-keskusten kanssa terveydensuojeluohjelman laatimisen tukemisessa sekä talousveden turvallisuussuunnitelman laatimisessa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>On osallistuttu suunnitelmien laatimiseen.</i>	
2. Aluehallintovirasto osallistuu kansallisen terveydensuojeluohjelman ja talousveden turvallisuussuunnitelman (WSP) laatimiseen.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>On osallistuttu suunnitelmien laatimiseen.</i>	
3. Ympäristölupakäsittelyssä ja valvonnassa aluehallintovirastot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset jatkavat yhteistyötä valtakunnallisessa kehittämistyössä sovitulla tavalla.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat osallistuneet ympäristölupakäsittelyä yhtenäistävien ympäristönsuojelun toimialaryhmien työskentelyyn ja linjaukset ja kannanotot on kirjattu sähköisen lupajärjestelmän tietokantaan myös ELY-keskusten käytettäväksi.</i>	
- <i>Valvontayhteistyötä on kehitetty alueellisilla lupapäivillä.</i>	
- <i>Ympäristölupakäsittelyn ja valvonnan yhteistyön toteutumista seurataan ja arvioidaan YM:n sekä AVI:n ja ELY-keskusten ympäristövastuualueiden johtajien kesken.</i>	
4. Yhteistyötä ELY-keskusten kanssa lisätään viestinnässä, erityisesti yhteisissä lupa- ja koulutusasioissa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>Yhteisten tiedotteiden, yhteisten informaatio-ohjaustilaisuuksien määrän ja laadun seuranta.</i>	
5. Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä ELY-keskusten kanssa pk-elintarvikeyritysten toiminnan turvaamisessa.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>laaditaan AVI:n toiminta-alueita koskeva pk-elintarvikeyritysten kehittämisen toimintasuunnitelma ja toteutetaan sitä valvonta- ja elinkeinoviranomaisten sekä yrittäjien yhteistyönä.</i>	
6. Aluehallintovirasto sopii ELY-keskusten kanssa varautumisen yhteistyöstä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on selvittänyt ELY-keskusten poikkeusolojen johtamisjärjestelyt sekä tilannekuvan ja tilannetietojen kokoamisen ja välittämisen käytännöt.</i>	
- <i>Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten käytännöt on sovitettu yhteen.</i>	
7. Aluehallintovirasto lisää yhteistyötä ELY-keskusten kanssa sivistystoimen tehtävissä.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- <i>Aluehallintovirasto on lisännyt yhteistyötä ELY-keskusten kanssa sivistystoimen tehtävissä ja rakennerahastoasioissa</i>	2014-2015
- <i>Aluehallintovirasto on tehnyt yhteistyötä nuorisotakuun ja muun nuorten työllisyyttä parantavan toiminnan edistämiseksi ELY-keskusten kanssa.</i>	

Tavoite koskee kaikkia aluehallintovirastoja.	

Tehokas yhteistyö turvallisuusasioissa

1. Aluehallintovirasto vastaa alueellisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön toimintamallin jalkauttamisesta toimialueellaan sisäasiainministeriön kanssa päätetyn suunnitelman ja aikataulun mukaisesti.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Alueellinen sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanosuunnitelma toimeenpannaan. Sen toimeenpanoa seurataan ja siitä raportoidaan.	2014-2015
2. Aluehallintovirasto johtaa ja koordinoi alueellisen sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanosuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja sen seuranta-alueella.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Alueelliseen toimeenpanosuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti.	2014-2015
- Aluehallintovirastot ovat seuranneet alueellisen toimeenpanosuunnitelman toimeenpanoa ja raportoineet tuloksista vuosittain sisäisen turvallisuuden ministeriryhmälle sisäasiainministeriön ohjeistuksen mukaisesti.	
- Aluehallintovirastolla on seuranta-alueen varten tarvittavat indikaattorit sekä seuranta-menettelyt ja arvioinnissa hyödynnetään peruspalvelujen arviointimenettelyä	
3. Aluehallintovirasto vastaa alueelliseen sisäisen turvallisuuden yhteistyöverkoston tehokkaasta toiminnasta ja yhteistyön sujuvuudesta.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Alueellinen yhteistyöverkosto on toiminnallisesti kattava (toiminnan kannalta tärkeimmät mukana)	2014-2015
- Sisäisen turvallisuuden johtoryhmä, työryhmä sekä asiantuntijaryhmät ovat koontuneet tarpeen mukaisesti ja käsitelleet kattavasti sisäisen turvallisuuden kysymyksiä, arvioineet alueellisen toimeenpanosuunnitelman toteutumista sekä osallistuneet eri tapahtumien ja paikallisen turvallisuustyön tekijöille suunnattujen tapaamisten järjestämiseen.	
4. Toteutetaan viranomaisten alueellinen koulutus kunniaan liittyvän väkivallan tunnistamisen lisäämiseksi ja ennalta ehkäisyn tehostamiseksi.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Aluehallintovirasto on toteuttanut koulutuksen.	2014-2015
5. Aluehallintovirastot osallistuvat koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyyn.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Aluehallintovirastot organisoivat ja suunnittelevat (mallintavat) yhdessä alueen kuntien kanssa tapaturmakatsausten hyödyntämisen kuntien hyvinvointikertomuksissa ja paikallisessa turvallisuussuunnittelussa.	2014-2015
- Seurantamittari: Koti- ja vapaa-ajan tapaturmissa kuolleet	
- Aluehallintovirasto on mallintanut yhteistyössä alueen kuntien kanssa tapaturmatilastojen hyödyntämisen. Tapaturmatilastoja hyödynnetään kunnissa.	
6. Aluehallintovirasto huolehtii opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta ajankohtaisen tilannekuvan hankkimisesta kouluista ja oppilaitoksista sähköisen tilannekuvajärjestelmän (Webropol) avulla.	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Aluehallintovirasto on testannut sähköistä tilannetietojärjestelmää yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa.	

7. Aluehallintovirasto organisoii ja suunnittelee yhteistyön alueensa poliisilaitosten kanssa ja toteuttaa yhteistyötä suunnitelman mukaisesti	
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	
- Aluehallintovirasto on mallintanut lainsäädännön mukaisen uuden yhteistyön toimintamallin yhteistyössä alueensa poliisilaitosten kanssa	2014
- Aluehallintovirasto on toteuttanut toimintamallin mukaista yhteistyötä	2014-2015

Yhteistyö maakunnan liittojen kanssa

1. Aluehallintovirastot tukevat maakunnan liittojen yhteispalvelun aluevastaavien työtä yhteispalvelupisteiden ja niiden palveluvalikoimien lisäämiseksi ja kehittämiseksi maakuntakohtaisten yhteispalvelusuunnitelmien mukaisesti.
<i>Mittarit:</i>
- Tehdyt toimenpiteet

2. Aluehallintovirasto tekee yhteistyötä maakunnan liittojen kanssa strategiseen suunnitteluun ja alueiden kehittämiseen sekä turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä.
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>
- Aluehallintovirasto on osallistunut maakunnan liittojen strategiseen suunnitteluun sekä muuhun aluekehitystyöhön ml. maakunnan yhteistyöryhmien työhön.
Tavoite koskee kaikkia aluehallintovirastoja.

Kansainvälinen yhteistyö

1. Aluehallintovirasto osallistuu lähialueyhteistyöhön ja kansainväliseen yhteistyöhön toimialaansa kuuluvissa asioissa.
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>
- Aluehallintovirasto on osallistunut lähialueyhteistyöhön ja kansainväliseen yhteistyöhön toimialaansa kuuluvissa asioissa siten kuin ohjaavien ministeriöiden kanssa on erikseen sovittu.

2.6 Erikoistumistehtävät

Ruotsinkielinen opetustoimen palveluyksikkö

1. Ruotsinkielinen opetustoimen palveluyksikkö hoitaa aluehallintovirastojen toimialaan kuuluvat ruotsinkielisen opetustoimen tehtävät.
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>
- Ruotsinkielinen palveluyksikkö on raportoinut ydinprosessien tavoitteiden toteutumisesta (luvut 2.1. -2.5.) tulosraportoinnin yhteydessä.

2. Ruotsinkielinen palveluyksikkö toimii asiantuntijana muissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten opetustoimen tehtävissä, kun ne koskevat ruotsinkielisen väestön koulutusta. Palveluyksikkö kehittää ruotsinkielisen väestön osalta alueellisia elinikäiseen ohjaukseen liittyviä tiedotus-, neuvonta- ja ohjauspalveluja.
<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>
- Tulosraportoinnissa raportoidaan yhteistyön toteutumisesta liikenne-, elinkeino- ja ympäristökeskusten kanssa. Yhteistyö on toimivaa ja tarkoituksenmukaista.
Tavoite koskee Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoa

Muut erikoistumistehtävät

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto vastaa löytötavaraluvista ja –valvonnasta (1.1.2013 lähtien).

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto vastaa yhteisäluelain mukaisten osakaskuntien sääntöjen vahvistamisesta koko maan osalta.

<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi:</i>	

- <i>Uuden tehtävän edellyttämästä osaamisesta ja vastuuttamisesta on huolehdittu</i> - <i>Tehtävän hoito on järjestetty tehokkaasti (keskimääräinen käsittelyaika enintään 3kk)</i>	2013 2013-2015

Tavoite koskee Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto vastaa koko maan alueella liikuntalaissa tarkoitettujen liikuntapaikkarakentamisen tutkimus- ja kehittämishankkeisiin liittyvistä tehtävistä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

<i>Tavoitteen toteutumisen arviointi</i>

<i>Aluehallintovirasto</i>

- <i>on arvioinut valtionavustushakemukset ja esitellyt ja perustellut OKM:lle avustettavat ja hylättävät hankkeet</i>   - <i>on käynnistänyt, ohjannut ja seurannut avustettavien hankkeiden toimintaa</i>   - <i>tehnyt yhteistyötä Rakennustietosäätiön kanssa liikuntapaikkarakentamisen oppaiden julkaisutyössä</i>   - <i>osallistunut OKM:n rakennustarkastustoiminnan kehittämiseen</i>   - <i>osallistunut alan toimijoiden kouluttamiseen</i>   - <i>osallistunut kansainväliseen liikuntapaikkarakentamisen kehittämistoimintaan</i>

3 TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

3.1 Tuotokset ja laadunhallinta

Aluehallintovirastojen suoritteille ja julkishyödykkeille sekä palvelukyvyille ja toiminnan laadulle asetetaan seuraavat tavoitearvot vuodelle 2015 sekä alustavat tavoitearvot vuodelle 2016:

PALVELUKYKY JA LAATU					
Seurantakohte	Mittari	Sisältyy 2015 talousarvioon (TA)	Tavoite	Tavoite	Alustava tavoite
			2014	2015	2016
Tyytyväisyys palvelualltiuteen	Asiakaskyselyn tulos	TA	4	4	4
Tyytyväisyys yhteistyökykyyn	Asiakaskyselyn tulos	TA	4	4	4
Kantelut (kunnalliskantelut, sosiaali- ja terveydenhuollon, sivistystoimen, ympäristöterveydenhuollon, pelastustoimen kantelut)	Käsittelyaika, kk	TA	8	8	7
Sivistystoimen valitukset ja lausunnot	Käsittelyaika, kk	TA	3	3	3
Kiinteistön- ja vuokranvälitysläikkien rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika, kk	-	1	1	1
Perintätoimistojen rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika, kk	-	1	1	1
Luotonantajien rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika, kk	-	1	1	1
Vastataan kilpailuasioita koskeviin tiedusteluihin	Käsittelyaika, kk	-	1	1	1
Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa- ja muut asiat	Käsittelyaika, kk	TA	10	10	10
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristönsuojelulain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika, kk	-	10	10	10
Ympäristönsuojelulain mukaiset lupa- ja ilmoitusasiat	Käsittelyaika, kk	-	12	12	12
Vesilain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika, kk	-	9	9	9
Alkoholiluvat	Käsittelyaika, kk	TA	1	1	1
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat	Käsittelyaika, kk	TA	2	2	2
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat toimintayksiköt	Valvontakäynnit, % toimintayksiköistä	TA	10 %	10 %	10 %
Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat toimintayksiköt	Valvontakäynnit, % toimintayksiköistä	TA	10 %	10 %	10 %
Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja valvonta: kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien arviointi (valvontaohjelmakauden aikana)	Toteutetut arvioinnit, toteutumisasaste %	TA	100 %	100 %	100 %
Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja valvonta: kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien toteutuminen (vuosittain)	Toteutetut arvioinnit, toteutumisasaste %	TA	100 %	100 %	100 %
Eläinten hyvinvoinnin ja täydentävien ehtojen otantatarkastukset	Toteutetut tarkastukset, toteutumisasaste %	TA	100 %	100 %	100 %
Kuluttaja- ja kilpailu- ja elinkeino-oikeudellisten tehtävien toimintasuunnitelma	Toteutetut hankkeet, tarkastukset, toteutumisasaste %	TA	100 %	100 %	100 %
Maanpuolustuskurssien laatu	Asiakaskyselyn tulokset (1-5)	TA	4	4	4

Suoritteiden seurantamittareita ovat:

SUORITTEET JA JULKISHYÖDYKKEET	
Seurantakohte	Mittari
Ratkaistut kantelut	kpl

Ratkaistut sivistystoimen valitukset	kpl
Ratkaistut ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	kpl
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset	kpl
Ympäristöterveydenhuollon koulutus	kpl
Kiinteistön- ja vuokranvälitysliikkeiden valvonta, valvontatoimenpiteet	kpl
Perintätoimistojen valvonta, valvontatoimenpiteet	kpl
Luotonantajien valvonta, valvontatoimenpiteet	kpl
Vähittäiskaupan liikeaikojen poikkeuslupapäätökset	kpl
Hintamerkintöjen valvontatarkastukset	kpl
Kuluttajaluottojen valvontatarkastukset	kpl
Valmismatkaliikevalvonnan tarkastukset	kpl
Kuluttajapoliittiset selvitykset	kpl
Kilpailuvalvonnan toimenpidepyyntöjen käsittely	kpl
Kilpailun edistämisen sidosryhmä- ja koulutustilaisuudet	kpl
Mittalaitteiden vakausvalvontatarkastukset	kpl
Varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen koulutustilaisuudet	kpl
Varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen osallistujat, henkilöä	henkilö
Varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen koulutettavapäivät	koulutettavapäivä
Kirjastotoimen avustusten/hankkeiden käsitellyt hakemukset	kpl
Kirjastotoimen koulutuspäivät ja informaatio-ohjaustapahtumat	kpl
Kirjastotoimen koulutuspäivien osallistujamäärä	henkilö
Liikuntapaikkarakentamisen käsitellyt hakemukset	kpl

Liikuntapaikkarakentamisen tutkimus- ja kehittämishankkeiden käsitellyt hakemukset	kpl
Lasten ja nuorten liikunnan kehittämishankkeiden, Liikkuva koulu –ohjelman, aikuisten terveyttä edistävän liikunnan paikallishankkeiden sekä maahanmuuttajien kotouttamisen hankkeiden osalta käsitellyt hakemukset	kpl
Liikuntatoimen informaatio-ohjauksen koulutuspäivät ja tapahtumat	kpl
Liikuntatoimen informaatio-ohjauksen koulutuspäivien osallistujat	henkilö
Nuorisotoimen avustukset/hankkeet; käsitellyt hakemukset	kpl
Nuorisotoimen informaatio-ohjauksen koulutuspäivien ja tapahtumien lukumäärä	kpl
Nuorisotoimen koulutuspäivien osallistujamäärä	henkilö
Ehdotukset oppilaitosten valtakunnalliseen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan	kpl
Valtionavustushakemukset – oppilaitosten ja päiväkotien perustamishankkeet ja muut rakennushankkeet	kpl
Valtionavustusten myöntö-, maksatus-, takaisinperintä- ja muut päätökset – oppilaitosten ja päiväkotien perustamishankkeet ja muut rakennushankkeet	kpl
Informaatio-ohjauksen koulutustilaisuudet – oppilaitosten ja päiväkotien perustamishankkeet ja muut rakennushankkeet	kpl

Mittarit on määritelty aluehallintovirastojen mittaristokäsikirjassa.

3.2 Toiminnallinen tehokkuus

Aluehallintovirastojen kustannusvastaavuudelle asetetaan seuraavat tavoitearvot vuodelle 2015:

MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Seurantakohte	Mittari	Toteuma (AVIt)	Tavoite	Tavoite
		2013	2014	2015
Julkisoikeudelliset suoritteet, ympäristösuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	kustannusvastaavuus, %	40	50	50
Julkisoikeudelliset suoritteet, alkoholiluvat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon luvat	kustannusvastaavuus, %	73	100	100
Julkisoikeudelliset suoritteet, yhteensä	kustannusvastaavuus, %	50	51	60
Liiketaloudelliset suoritteet	kustannusvastaavuus, %	270	100	133

Tuottavuudelle (ratkaisut / htv) ja taloudellisuudelle (kustannukset €/ratkaisu) asetetaan seuraavat tavoitearvot vuodelle 2015:

TUOTTAVUUS					
Seurantakohte	Mittari	Toteuma	Toteuma	Tavoite	Tavoite
		2012	2013	2014	2015
Kantelut	ratkaisu kpl / htv	61	69	67	70
Alkoholiluvat	ratkaisu kpl / htv	236	214	275	290
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	ratkaisu kpl / htv	10	9	11	12

TALOUDELLISUUS					
Seurantakohte	Mittari	Toteuma	Toteuma	Tavoite	Tavoite
		2012	2013	2014	2015
Kantelut	kustannus e / ratkaisu	1 489 €	1 315 €	1 370 €	1 310 €
Alkoholiluvat	kustannus e / ratkaisu	386 €	426 €	360 €	340 €
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	kustannus e / ratkaisu	8 384 €	8 951 €	8 450 €	7 750 €

Aluehallintovirastojen suoriutumista kyseisten tavoitteiden osalta tullaan vuotta 2015 koskien arvioimaan absoluuttisen toteuman ohella myös vuosiin 2012-2014 verraten toteutuneen kehityksen ja sen suunnan perusteella.

3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Aluehallintovirastoille asetetaan seuraavat henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tavoitteet vuodelle 2015 sekä alustavat tavoitteet vuodelle 2016:

HENKISET VOIMAVARAT				
Seurantakohde/ mittari	Lähde	Toteuma AVIt yhteensä	Tavoite	Alustava tavoite
		2014	2015	2016
Työtyytyväisyysindeksi	VMBaro	3,50	3,50	3,50
Johtajuusindeksi	VMBaro	3,46	3,45	3,50
Osaamisen johtaminen	VMBaro	3,57	3,60	3,60
Koulutuspäivät, pv / htv *	Tahti	-	-	-
Työhyvinvoinnin johtamisindeksi (työolojen johtamisindeksi)	VMBaro	3,82	3,80	3,85
Sairauspoissaolot, pv / htv	Tahti	tavoite 9,5	9	9
Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä *	Tahti	-	-	-
Vakinaisia %	Tahti	tavoite 84 %	86 %	86 %

*Seurantaindikaattoreita

INHIMILLISEN PÄÄOMAN OHJELMAN SEURANTAINDIKAATTORIT						
Seurantakohde / mittari	Lähde	AVIt 2011	AVIt 2012	AVIt 2013	AVIt 2014	LSSAVI 2014
Innostava johtaminen ja esimiestyö						
Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä	VMBaro	2,99	3,04	3,14	3,20	3,07
Töiden yleinen organisointi työyhteisössä	VMBaro	3,06	3,17	3,20	3,31	3,32
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen						
Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä	VMBaro	2,91	2,96	3,04	3,13	3,11
Esimiesten ja johdon antamat mahdollisuudet uudistua työssä	VMBaro	3,14	3,25	3,26	3,29	3,22
Henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky						
Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa	VMBaro	2,96	3,03	3,14	3,20	3,19
Työn innostavuus ja työssä koettu työn ilo	VMBaro	3,49	3,54	3,58	3,56	3,46
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	Tilinpäätös	9,63	8,89	8,97	täydentyy	täydentyy

4 RESURSSIT

4.1 Viraston henkilöstökehitys

Aluehallintovirastolle asetetaan seuraava aluehallintoviraston toimintamomentilta rahoitettava hallinnonaloitainen henkilöstökehitys vuodelle 2015 (henkilötyövuotta):

LSSAVI	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Kehys 2014	Kehys 2015
Ylijohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0
PEOL	71,4	71,9	68,0	69,0
STM	50,4	49,4	45,0	45,0
MMM	12,9	14,1	14,0	15,0
TEM	6,0	6,4	7,0	7,0
OM/VM	2,1	2,0	2,0	2,0
OKM	7,8	7,4	21,0	21,0
PEL	6,4	7,0	7,0	7,0
YMP	36,5	36,7	37,0	37,0
HAL	27,4	26,4	23,0	22,0
Ruots. Opetustoimi	13,4	13,6	13,0	13,0
Muut erik.tehtävät	0,0	0,6	1,0	1,0
Muut momentit (ei TS.)	7,3	8,3	0,0	0,0
Vapaasti kohdennettava osuus	0,0	0,0	2,0	2,0
Yhteensä:	163,9	164,6	173,0	173,0

* Henkilötyövuosikehys ei huomioi hallinto- ja kehittämisspalvelut vastualueen toiminnan käynnistymistä (ts. hallintopalvelujen henkilötyövuosia ei ole jyvitetty 2 kuukaudelle)

Aluehallintovirasto ei saa ylittää vuoden 2015 aluehallintoviraston toimintamenomomentilta rahoitettavaa kokonaisyhteistyövuosikehystä. Muilta momenteilta rahoitettavaa henkilötyövuosimäärää seurataan erikseen.

Aluehallintovirasto varmistaa resurssien riittävyyden ja tasapuolisen kohdentumisen eri tehtäväkokonaisuuksiin vastualueiden sisällä pitämällä yllä ajantasaista henkilöstösuunnitelmaa. Tehtäväkokonaisuudet eritellään henkilöstösuunnitelmassa hallinnonalakohtaisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa työsuojelun vastualueen henkilöstökehityksen.

Henkilöstökehitykseen sisältyvien tuottavuustavoitteiden toteuttamisessa otetaan huomioon linjaukset vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmasta.

4.2 Viraston määrärahakehys

Virastolle osoitetaan aluehallintovirastojen toimintamenomomentilta seuraava määräraha vuodelle 2015: 8 370 000 euroa.

Aluehallintovirasto vastaa määrärahojen riittävyydestä sekä siitä, että henkilöstöresurssit kohdennetaan määrärahan puitteissa tässä asiakirjassa sovittua henkilöstökehystä noudattaen.

Aluehallintovirastojen välistä määrärahajakaumaa voidaan tarkistaa vuoden aikana, mikäli se katsotaan välttämättömäksi. Asian käsittelee aluehallintovirastojen ohjausryhmä.

5 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA SEURANTA

Aluehallintovirasto raportoi tavoitteiden toteutumisesta valtiovarainministeriölle erikseen annettavien raportointiohjeiden mukaisesti.

Sopimus on voimassa hallituskauden, kuitenkin seuraavan strategisen tulossopimuksen voimaantuloon saakka.

Aluehallintovirastoja ohjaavat ministeriöt arvioivat strategisen tulossopimuksen tavoitteet ja toiminnan painopisteet vuosittain.

Helsingissä 10. päivänä huhti kuuta 2015

Vaasassa 20 päivänä helmi kuuta 2015

Paula Risikko
Liikenne- ja kuntaministeri

Helena Tarkka
Hallinto- ja kehitysjohtaja

Jorma Pitkämäki
Ylijohtaja

Markku Nurminen
Johtaja

LIITE 1 PALVELUTAVOITTEIDEN ARVIOINTIASTEIKKO

Aluehallintovirastojen palvelutavoitteiden toteutumien arviointiasteikko vuodelle 2015 on seuraava:

Palvelukyky ja laatu		ARVIOINTIASTEIKKO (5 erinomainen)					
Seurantakohde	Mittari	Yksikkö	1	2	3	4	5
Tyytyväisyys palveluolttiuteen	asiakaskysely	-	< 1,5	1,5 - 2,5	2,5 - 3,5	3,5 - 4,5	> 4,5
Tyytyväisyys yhteistyökykyyn	asiakaskysely	-	< 1,5	1,5 - 2,5	2,5 - 3,5	3,5 - 4,5	> 4,5
Kantelut (kunnalliskantelut, sosiaali- ja terveydenhuollon, sivistystoimen, ympäristöterveydenhuollon, pelastustoimen kantelut)	Käsittelyaika	kk	> 13	13 - 11	11 - 9	9 - 7	< 7
Sivistystoimen valitukset ja lausunnot	Käsittelyaika	kk	> 5,5	5,5 - 4,5	4,5 - 3,5	3,5 - 2,5	< 2,5
Kiinteistön- ja vuokranvälityliikkeiden rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika	kk	> 1,5	1,5 - 1,4	1,3 - 1,2	1,1 - 1,0	< 1,0
Perintätoimistojen rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika	kk	> 1,5	1,5 - 1,4	1,3 - 1,2	1,1 - 1,0	< 1,0
Luotonantajien rekisteröintipäätökset	Käsittelyaika	kk	> 1,5	1,5 - 1,4	1,3 - 1,2	1,1 - 1,0	< 1,0
Kilpailuasioita koskevat tiedustelut	Käsittelyaika	kk	> 1,5	1,5 - 1,4	1,3 - 1,2	1,1 - 1,0	< 1,0
Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa- ja muut asiat	käsittelyaika	kk	> 12,5	12,5 - 11,5	11,5 - 10,5	10,5 - 9,5	< 9,5
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristönsuojelulain mukaiset lupa-asiat	käsittelyaika	kk	> 12,5	12,5 - 11,5	11,5 - 10,5	10,5 - 9,5	< 9,5
Ympäristönsuojelulain mukaiset lupa- ja ilmoitusasiat	käsittelyaika	kk	> 14,5	14,5 - 13,5	13,5 - 12,5	12,5 - 11,5	< 11,5
Vesilain mukaiset lupa-asiat	käsittelyaika	kk	> 11,5	11,5 - 10,5	10,5 - 9,5	9,5 - 8,5	< 8,5
Alkoholiluvat	Käsittelyaika	kk	> 1,5	1,5 - 1,4	1,3 - 1,2	1,1 - 1,0	< 1,0
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat	Käsittelyaika	kk	> 4,5	4,5 - 3,5	3,5 - 2,5	2,5 - 1,5	< 1,5
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat toimintayksiköt	Valvontakäynnit	%	< 5 %	5 - 7 %	7 - 9 %	9 - 11 %	> 11%
Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden valvonta, ympärivuorokautista hoitoa antavat toimintayksiköt	Valvontakäynnit	%	< 5 %	5 - 7 %	7 - 9 %	9 - 11 %	> 11%
Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja valvonta: kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien arviointi (valvontaohjelmakauden aikana)	Toteutetut arvioinnit, toteutumisasaste	%	< 30 %	30 - 60 %	60 - 90 %	90 - 110%	> 110%
Ympäristöterveydenhuollon ohjaus ja valvonta: kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien toteutuminen (vuosittain)	Toteutetut arvioinnit, toteutumisasaste	%	< 50 %	50 - 70 %	70 - 90 %	90 - 100%	
Eläinten hyvinvoinnin ja täydentävien ehtojen otantatarkastukset	Toteutetut tarkastukset, toteutumisasaste	%	< 50 %	50 - 70 %	70 - 90 %	90 - 100%	
Kuluttaja- ja kilpailu- ja elinkeino-oikeudellisten tehtävien toimintasuunnitelma	Toteutetut hankkeet, tarkastukset, toteutumisasaste	%	< 50 %	50 - 70 %	70 - 90 %	90 - 110%	>110%
Maanpuolustuskurssien laatu	asiakaskysely		< 1,5	1,5 - 2,5	2,5 - 3,5	3,5 - 4,5	> 4,5
Maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus							
Julkisoikeudelliset suoritteet, ympäristöluvut	kustannusvastaavuus	%	< 24%	25 - 34 %	35 - 44 %	45 - 50 %	> 50 %
Julkisoikeudelliset suoritteet, muut suoritteet	kustannusvastaavuus	%	< 49 %	50 - 69 %	70 - 89 %	90-100 %	> 100%
Julkisoikeudelliset suoritteet, yhteensä	kustannusvastaavuus	%	< 29 %	30 - 39 %	40 - 49 %	50 - 59 %	> 60 %
Liiketaloudelliset suoritteet	kustannusvastaavuus	%	< 89 %	90 - 94 %	95 - 99 %	100-106 %	> 106 %

LIITE 2 VAIKUTTAVUUSTAVOITTEITA

Pienemmät hyvinvointi-, terveys- ja sivistyserot

Aluehallintovirasto ohjaa kuntia edistämään asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia lainsäädännön mukaisesti.

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit:</i>	Lähtötaso 2010 (koko maan tasolla)	Tavoite 2015 (koko maan tasolla)
Ennakoarviointimenetelmä on käytössä kunnan päätöksenteossa, väestöllä painotettu prosenttiosuus kunnista	39	70
Terveydenedistämiskiivisyys toteutuu kunnassa (% tavoitearvosta)		
- kuntajohdossa	59	70
- perusterveydenhuollossa	59	70
- liikuntatoimessa	59	70
- perusopetuksessa	63* (arvio)	70
- Hoitoon pääsy		
- erikoissairaanhoidon yli 6 kk jonottaneita, lkm	1 200	300
- odotusaika terveyskeskuslääkärin vastaanotolle kestää yli 14 pv (prosenttia väestöstä)	72	40
- suun terveydenhuolto: yli 6 kuukautta jonottaneita, lkm	12 000	12 000
- psykiatrian erikoissairaanhoidon yli 3 kk odottaneita alle 23-vuotiaita, lkm	136	50
Terveyskeskusten lääkäriarvot, prosenttia	6	3
Merkittävimpien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmien kuin lääkärin arvo, prosenttia	3,6	3

Ikäihmisten palvelut ovat tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit:</i>	Lähtötaso 2010 (koko maan tasolla)	Tavoite 2015 (koko maan tasolla)
Vanhuspalveluiden kattavuus: Vanhusten palveluja saavat 75 vuotta täyttäneistä, %		
— säännöllinen kotihoito	11,9	14
— miehet	9,0	-
— naiset	13,5	-

— tehostettu palveluasuminen	5,6	9
— miehet	3,7	-
— naiset	6,7	-
— vanhainkodit ja terveyskes-		
kusten vuodeosasto	4,7	1
— miehet	3,3	-
— naiset	5,5	-
— omaishoidontuki	4,2** (ennakkotieto)	5

Tehokas syrjäytymisen ehkäiseminen

Aluehallintovirasto ehkäisee alkoholihaittoja alkoholiohjelman ja alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman 2011-2012 mukaisesti.

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit</i>	Lähtötaso 2010 koko maan tasolla	Tavoite 2015 koko maan tasolla
Alkoholin kokonaiskulutus, l/as.	10,0	9,3

Mielenterveys- ja päihdetyö sekä lastensuojelu ovat tärkeä osa paikallista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja syrjäytymisen ehkäisyä.

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit:</i>	Lähtötaso 2010 koko maan tasolla	Tavoite 2015 koko maan tasolla
Ehkäisevien terveyspalvelujen henkilöstömitoitus, % kansallisesta suosituksesta		
— neuvolalääkärit	73,7	80
— kouluterveydenhuollon lääkärit	39,3	70
— neuvolaterveydenhoitajat	84,1	95
— kouluterveydenhoitajat	94,3	97
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0—17-vuotiaat, %	1,3	1,1
— pojat	1,4	-
— tytöt	1,2	-

Toimiva valvonta

Aluehallintovirastot parantavat valvonnan toimivuutta ja vaikuttavuutta.

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit</i>	<i>Lähtötaso 2010 koko maan tasolla</i>	<i>Tavoite 2015 koko maan tasolla</i>
<i>Työterveyshuollon piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus palkansaajana toimivasta työvoimasta, prosenttia</i>	<i>92 (arvio)</i>	<i>95</i>

Aluehallintovirasto valvoo ja ohjaa kuntien niiden valvoessa tupakkalain toteutumista.

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit</i>	<i>Lähtötaso 2010 koko maan tasolla</i>	<i>Tavoite 2015 koko maan tasolla</i>
<i>Päivittäin tupakoivien osuus, %</i>		
— miehet (25—64-v.)	24,1	20
— naiset (25—64-v.)	15,3	13
— pojat (8.—9. lk)	17 (ennakkotieto)	14
— tytöt (8.—9. lk)	14 (ennakkotieto)	12

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Aluehallintovirasto ehkäisee ympäristön pilaantumista, edistää energia- ja materiaalitehokkuutta, turvaa terveellisen ja viihtyisän ympäristön, ehkäisee jätteiden syntyä ja haitallisia vaikutuksia sekä torjuu ilmastonmuutosta.

- rikki- ja typpipäästöt ilmaan
- typpi- ja fosforipäästöt vesiin
- pienhiukkaspäästöt ilmaan

Mittarit ovat vaikuttavuuden seurantamittareita, eikä niille aseteta tavoitteita vuosille 2012-2015.

Luonnonvarojen kestävä käyttö

Aluehallintovirasto edistää, järjestää ja sovittaa yhteen ympäristö- ja vesilupien käsittelyssä vesivarojen ja vesiympäristön kestävästä käytöstä, ehkäisee ja vähentää vedestä ja vesiympäristön käytöstä aiheutuvia haittoja sekä parantaa vesivarojen ja vesiympäristön tilaa.

- typpi- ja fosforipäästöt vesiin

Mittarit ovat vaikuttavuuden seurantamittareita, eikä niille aseteta tavoitteita vuosille 2012-2015.

Tehokas yhteistyö turvallisuusasioissa

Aluehallintovirastot osallistuvat koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyyn.

<i>Sosiaali- ja terveysministeriön seurantaindikaattorit</i>	<i>Lähtötaso 2010 koko maan tasolla</i>	<i>Tavoite 2015 koko maan tasolla</i>
<i>Mittarit (vaikuttavuus)</i>		
Koti- ja vapaa-ajan tapaturmissa kuolleet	2 569 (arvio)	2 443
— miehet	1 733	1 648
— naiset	837	796

LIITE 3 MÄÄRÄRAHAN LASKENNALLINEN JAKAUTUMINEN HALLINNONALOITTAIN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle vuodelle 2015 osoitettu määräraha jakautuu hallinnonaloittain laskennallisesti seuraavasti:

LSSAVI	Hallinto	PEOL				OKM	PEL	YMP	Erikoistumis yks. ja -teht	Jakamaton	YHTEENSÄ	Määräraha
	VM	STM	MMM	TEM	VM / OM	OKM	SM	YM				
Menot	545 500	2 879 302	1 012 000	440 000	126 000	1 043 000	490 000	2 398 000	897 000	1 382 031	11 212 833	8 369 833
Tulot	0	1 350 000	43 000	9 000	32 000	0	0	1 400 000	9 000	0	2 843 000	

Hallinnonalakohtaiset osuudet sisältävät hallinnonalan tehtäviä hoitavan henkilöstön henkilöstömenot. Jakamaton osuus sisältää kaikista muista kululajeista virastolle aiheutuvat menot.

Taulukon osoittama jako on laskennallinen, eikä sitä päivitetä vuoden aikana.